National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
L

National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 3 1986
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103/c/712

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 95 (9198) XXXIV aastakäik

Neljapäeval, 19. detsembril 1985 — Thursday, December 19, 1985

Üksiknumbri hind 70 centi

N. Liit ja USA tähtede sõda

N. Liit vihjab strateegiale kaitsevööndi „vanarauastamiseks"

MOSKVA (AP) — Üks N. Liidu sõjaline ekspert on esmakordselt vihjanud N. Liidu võimalikule strateegiale, mis muudaks iga maailmaruumi kaitsevööndi kasutuks vanarauaks. Strateegia kirjelduses mainitakse esmakordselt avalikult N. Liidu plaane vastukaaluks president Reagani tähtede sõjale.

Punaarmee erukolonel Vassily Morozov, teadeteagentuuri Novosti sõjaväeline kaastööline väidab, et N. Liidul on võimalus rakendada maailmaruumi-miine ja teisi orbiiti saadetavaid objekte hävitamaks USA poolt plaanitsetavat süsteemi.

N. Liit võivat ka saata maailmaruumi valerakette, et rakendada asjatult USA kaitserakette ja kasutada erilist kattematerjali oma rakettidel,

millelt laser kiired põrkuksid kõrvale ja neil poleks mingit efektiivsust.

N. Liidul olevat juba vastav tehnoloogia välja arendatud ja see maksvat ainult 1—2 protsenti iga kaitsevööndi hinnast.

USA poolt plaanitsetava kaitsevööndi uurimiskulud olevat 26 miljardit dollarit, süsteemi installeerimise kulusid ei teata.

Morozov lisas veel, et on olemas teisigi võimalusi elimineerimaks ameeriklaste kaitsevööndit

nagu N. Liidu rünnakrakettide arvu suurendamine ja nende täpsuse ja lõhkejõu arendamine.

Säärasel juhul pole N. Liidu rakette, mis muutuvad vanarauaks, vaid kogu USA maailmaruumi kaitsevöönd.

258 ameerika sõdurit hukkusid lennuõnnetusel

GANDER — USA sõjaväe poolt üüritud reisilennuk DC-8 langes ülestõusul alla, kusjuures hukkusid 250 sõdurit ja 8 lennuki meeskonnaliiget. Sõdurid olid teel koju Egiptusest, kus nad olid Siinai poolsaarel rahuvalve ülesannetes. Lennuõnnetus on raskeim, mis kunagi juhtunud Kanada pinnal ja esialgul on selgusetu, mis põhjustas avarii. Lennuk ol pärast Egiptusest lahkumist teinud vahemaandumise Saksamaal ja tankinud just Ganderis. Kuigi esialgul arvati, et õnnetuse põhjustas mehaaniline viga, on lennuki õhkimise võtnud omaks araablaste grupp, kättemaksuks USA'le. Viimane väide on siiski veel põhjendamata.

Quebec tihendab sidemeid Kanadaga

QUEBEC CITY — Quebeci peaminister Robert Bourassa uus liberaalide valitsus avas oma esimese sesooni tõsise lubadusega taastada Quebeci sidemed Kanad födearatsiooniga, võimalik et korraldab ka vahekorra põhiseadusega.

EELK Peetri koguduse pühapäevakooli õpilased, kes esinesid Jeesuse sündi kirjeldavas jõulunäidendis.
Foto: Vaba Eestlane

Iisrael süüdistab Süüriat

TEL AVIV — Iisrael süüdistas Süüriat, et viimane otsib põhjust konfliktiks, paigutades oma õhutõrje raketid Liibanoni piirile ja ähvardab sellega Iisraeli lendusid Liibaoni kohal. Peaminister Shimon Peres ütles, et Iisrael ei otsi sõda Iisraeliga, aga võib oma sõjajõud panna võitlusvalmis väljakutsele vastu astumiseks.

Lennuliin keelas suitsetamise

STOKHOLM — Rootsi peamine siseriigi lennuliin Linjeflyg teatas, et nad on esimeseks lennuliiniks maailmas, mis alatiseks keelustab suitsetamise igasugustel lennuliinidel alates 20. jaanuarist 1986.

Kuna eeloleval nädalal on jõulupühad, siis ilmub järgmisel nädalal üks „Vaba Eestlase" number teisipäeva, 24. detsembri kuupäevaga. Samasugune olukord on ka pühadejärgsel nädalal, kus viimane käesoleva aasta „Vaba Eestlase" number ilmub teisipäeva, 31. detsembri kuupäevaga. Selle järele hakkab „Vaba Eestlane" jälle tavakohaselt ilmuma kaks korda nädalas.

Jõulupühade laupäeval, 24. detsembril, esimesel pühal, 25. dets. ja teised pühal (Boxing Day) 26. dets. on „Vaba Eestlase" toimetus, talitus ja trükikoda pühade tõttu suletud. Samuti uusaasta laupäeval, 31. dets. ja uusaasta päeval, 1. jaanuaril 1986.

LEMBIT SOOTS'i PORTREEDE NÄITUS

EESTLASED - I

EDUARD TUBINA FONDI TOETAMISEKS

Näituse avab Neeme Järvi laupäeval, 28. dets. kell 3 p.l.

Muusikalises osas:
Neeme Järvi, Maarika Järvi, Kristjan Järvi ja Viljar Puu

Näitus on avatud ainult 28. ja 29. detsembril 1985 kella 11—7
Tartu College'is Toronto, Ontario.
$5.00 sissepääs laupäeval

UUENDAGE „VABA EESTLASE" TELLIMINE 1986. AASTAKS!

Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — Tellige „VABA EESTLAST"

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Lealie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TEGEVTOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETAJA: Olaf Kopvillem

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Trüss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $57.—, poolaastas $32.— ja veerandaastas $17.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $77.—, poolaastas $42.— ja veerandaastas $22.—
I klassi posti ja lennuposti hinnad tellimiskupongil, lk. 3

Aadressi muudatus $1.— — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD:
üks toll ühel veerul: $5.00, esiküljel $6.—

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

Vaade Tallinnale reisilaeva „Georg Ots" pardalt.

Kaks ajalehte - kaks maailma

Kaks ajalehte — kaks erinevat maailma. Vähemalt selline mulje jääb nendele lugejatele, kelle kätte satuvad Tallinnas ilmuvad Eestimaa Kommunistliku partei peahäälekandja „Rahva Hääl" ja väliseestlastele saadetav propagandaleht „Kodumaa".

Kahe maailma eksisteerimine on siiski ainult visionaarne ja tuleneb sellest kuidas Tallinnas parteiajakirjanike toimetustubades Moskvast tulnud käskude ja korralduste kohaselt propagandakulissid kokku monteeritakse. Praktiliselt on nii „Rahva Hääl" kui ka „Kodumaa" okupatsioonivõimude propagandalehed, kuid nende vaheline erinevus seisab selles, et „Rahva Hääl" on mõeldud kodumaal Moskva surve all elavale eesti rahvale, kuna „Kodumaa" leheküljed on täidetud selle meelitava propagandamaterjaliga, mida serveeritakse välisriikides endile eluasemed rajanud kommunistliku terrori eest põgenenud eestlastele.

Kuid need kaks ajalehte kõrvuti panna ja neid võrrelda, siis iseloomustavad nende leheküljed kõige paremini ning kõige piltlikumalt ja läbipaistvamalt seda petlikku ja kahepalgelist rezhiimi, mis reklaamib ennast inimsoo heategijana, sotsiaalsete pahede kõrvaldajana, demokraatlike printsiipide rakendajana ja rahu eest võitlejana, kuid moodustab sisuliselt ajaloo ühe kõige julmema terrorirezhiimi, kus elanikelt röövitakse nende põhilised õigused, saadetakse miljonid inimesed surmalaagritesse ning hävitatakse süstemaatiliselt vene imperialismi ja kolonialismi huvides terved rahvad.

„Rahva Hääle" veergudelt saame selge pildi kuidas see süsteem töötab. Esileheküljel avaldatud artiklid kuulutavad igale tähelepanelikule silmapaarile, et Eesti ei ole midagi muud kui Moskva koloniaalsüsteemi sisse lülitatud territoriaalne ühik. Siin me leiame alati väljatõstetult ja silmapaistvalt serveeritult Kremli võimumehe Mihhail Gorbatshovi iga jalajälje, iga tema väiksema liigutuse ning iga tema sõnavõtu. Suure tähelepanu osaliseks saavad ka väiksemad Kremli võimumehed, kuigi tagasihoidlikumal kujul ja vastavalt oma positsioonile võimuredelil. Pikalt ja laialt tuuakse ära ka Moskvas külaskäinud teiste kommunistlike riikide juhtide sõnavõtud ja kiidulaulud Moskvale, mis peavad nähtavasti iga eestlase meelt ja mõtteid ülendama.

Osa lehe esiküljest on pühendatud partei tähtsamatele korraldustele ja käskudele produktsiooni suurendamiseks, Moskvast ettekirjutatud plaanide enneaegseks täitmiseks ja sotsialistlike võistluste organiseerimiseks, mis detailsemalt on toodud nelja leheküljelise „Rahva Hääle" sisekülgedel. Rahva tagaajamise, sundimise, noomimise ja hurjutamise artiklite vahele on paigutatud rängad etteheited joodikutele, esitatakse intervjuu mõne rekordlüpsajaga või silmapaistva traktoristiga ja täiendatakse seda sajaprotsendilist propagandavada mõne Tassi või Pravda hüroost saadud kommunismi ülistava ideoloogilise artikliga. Uudised välismaailmast piirduvad mõnerealiste sõnumitega teistest kommunistlikest riikidest ja kallaletungidest Ühendriikidele.

See on maailm, mis ümbritseb iga kodumaal elavat eestlast. Ja meie ei kahtle selles, et see on tõeline igapäevane elu vene kommunismi all ägavas Eestis, kus eesti rahval tuleb täita ainult Moskvast tulnud käske ja korraldusi ning pingutada ja töötada üha rohkem selleks, et see ebainimlik rezhiim kokku ei variseks.

Väliseestlaste lugemislauale Tallinnast tasuta saadetav „Kodumaa" kujutab aga eestlase elu hoopis teisest vaatevinklist. Tõsi küll, ka see ajaleht on sunnitud ajalugu võltsima ja kommunismi ülistama, kuid seda tehakse tagasihoidlikumal kujul ning pannakse rohkem rõhku inimliku joone esile toomisele. Me loeme jutuajamisi eesti kultuuritegelastega ja sportlastega, naudime kodumaa looduse kirjeldusi, meid tutvustatakse uute haiglatega, avalike hoonetega ja individuaalelamutega. Meie silmade ette tuuakse kolhoosniku ilus elu punase ajakirjaniku prilli läbi ja meid võlutakse meie südamekeelte helisema panemiseks kodumaa looduse kirjeldamisega koos vastavate fotodega.

See on hoopis teistsugune elu kui see kajastub „Rahva Hääle" veergudel. See on kirevate kulisside ette toodud petlik elu, mis on mõeldud välisriikides elavate eestlaste, eriti nooremate generatsioonide peibutamiseks.

Väliseestlastele on väga oluline, et nad ei lase endid „Kodumaa" poolt loodud võltskaante vahele paigutatud Eestiga endid mõjutada ning et nad tunnevad ja teavad praegu ainult ühte Eestit — kommunistliku Venemaa poolt okupeeritud ja koloniaalriigi staatusesse pressitud Eestit.

K. A.

Kuidas võita rahamängus?

Aeg on hakata mõtlema raha paigutamisele Registreeritud Pensioni Säästuplaanidesse (RRSP-desse)

Registreeritud Pensioni säästuplaanid (RRSP-d) on väga head vahendid pensioniea sissetuleku suurendamiseks, tulumaksude edasilükkamiseks ning vähendamiseks. Kõrge protsent Kanada elanikkonnast kasutab neid võimalusi.

Kuna vastav tulumaksuseadus võimaldab panuseid teha RRSP-desse 14 kuu jooksul iga aasta kohta — kalendriaasta pluss jaanuari ja veebruari kuu järgmisest aastast — siis on enamikule kujunenud harjumuseks, et eelmise kalendriaasta kohta lubatud panus tehakse järgmise aasta kahe esimese kuu jooksul ja enamikus veebruarikuu lõpupoole. Kui võimalik, on väga soovitav vastava kalendriaasta panus kohe jaanuarikuus teha, sest sellega kasvab investeeritud summa tulumaksuvabalt 12—14 kuud kauem. See on eriti tähtis siis, kui RRSP-d investeeritakse intressikandvatesse väärtpaberitesse või pangakontodesse. Nagu teame, on vaid 1,000 dollarit intressidest saadud sissetulekut tulumaksuvaba. Mis üle selle, see läheb maksustamisele marginaaltulumaksu protsendiga.

Suur enamik Kanada elanikest paigutab oma RRSP summad intressikandvatesse väärtpaberitesse või pangakontodesse. Kui intressimäär panga säästuarvelt või kanada säästuobligatsioonidelt oli 15—19%, siis oli see hea investeering, kuna see oli täielikult garanteeritud. Nüüd aga, kus intressimäärad on tunduvalt langenud, ei ole see enam nii soodne.

Viie aasta peale raha paigutades on veel võimalik 10—11% aastas saada, mis ei ole halb, kui oletame, et inflatsioon püsib 4% piirides järgmise viie aasta jooksul.

Paljud majandusteadlased arvavad, et meie praegune suhteliselt madal inflatsioon ei püsi, kuna USA-l on ikka suured eelarve puudujäägid, käibel olev rahahulk on tunduvalt kasvanud nii USA-s kui Kanadas, USA-s hiljuti umbes 10% võrreldes eelmise veerandaastaga. Minevikus on säärased tegurid olnud kõrgema inflatsiooni eelkäiateks.

On ka majandusteadlasi, kes arvavad vastupidist ja nimelt seda, et inflatsioon on kontrolli all ning selletõttu ei ole ettenäha suuremat tõusu järgneva paari aasta jooksul.

Kuna tulevik on seotud teadmatusega, on järelikult kasulik oma investeeringuid hajutada mitmesugustesse eri moodustesse. Investeerimisfondid on heaks mooduseks kuidas oma kapitali paigutada omandiõigusega väärtpaberitesse, mis on kaitseks inflatsiooni vastu. Oma raha heasse investeerimisfondi paigutamisega ostab investeerija investeerimiseskpertiisi, mis on oma tagajärgedega näidanud imetlemisväärseid tulemusi.

Kanadas on mitmeid häid fonde, mis on pidevalt väga edukalt osanike kapitali investeerinud, saavutades keskmiselt 17.5% või rohkem aastas viimase kümne aasta jooksul.

Need fondid on mitmesuguste investeerimise eesmärkidega. Suur osa investeerib kauapüsinud suurtesse ja edukatesse n.n. „blue chip" firmade aktsiatesse. Leidub aga ka neid, mis on erialalised ja sellega natuke spekulatiivsemad. Erialadeks on kas kõrgtehnoloogia, õli ja maagaasi, kulla ja hõbeda ja muude metallide firmade aktsiad.

Milliseid fonde siis valida? Kõige kindlamad on fondid, mille eesmärgiks on „blue chip" firmade aktsiatesse investeerimisega saavutada maksimaalset kapitaliväärtuse tõusu. Need, kuhu saab RRSP-de raha paigutada peavad 90% oma kapitalist investeerima kanada väärtpaberitesse. Inflatsiooni vastu kaitseks ja riski hajutamiseks soovitan teatava osa RRSP-dest säärastesse fondidesse paigutada. Osa suurus oleneb iga isiku majandusliku olukorrast, investeerimiskogemustest ja temperamendist.

Neile, kes on valmis veidi rohkem riskeerima, soovitan fonde, mis tegelevad maapõuevaradega, eriti õli ja maagaasiga.

Paljudele võib see soovitus tunduda ebausutavana, kuna peaaegu iga päev loeme ajalehtedest, et oodatakse õlihindade langust.

Mõned ennustavad isegi, et õli hind langeb alla 20 USA dollari vaadilt.

Mida teevad aga praegused majanduse suurkujud, kelle rikkust ja majanduslikku taibukust võib imetleda?

Äsja lugesime kanada lehtedest, et Reichmanite perekond ostis ära Kanada Gulf'i õlifirma. Nad ostsid ainult selle osa, mis tegutseb praeguste õlitagavarade haldamisega ja uute leidmisega. Bensiinijaamad ja õlisaaduste jaotusvõrk müüdi Petro-Canada'le. Nende ettenägelikkusest annab pildi järgmine näide. 1970-ndate aastate keskel, kui New Yorgi linn oli pankroti äärel ja üks suurfirma teise järel kolis oma peakontorid sealt mujale, investeerisid need samad Reichmanid oma firma Olympia ja York'i kaudu New Yorgi linna kinnisvaradesse, peamiselt büroohoonetesse. New Yorgi linn ei läinud pankrotti ja on nüüd majanduslikult heal järjel, mis on ka Reichmanite investeeringu väärtust tublisti tõstnud.

Kanada magnaat Conrad Black, kes omandas kontrolli Arguse firma üle, müüs ära tööstusfirma Massey Fergusoni, jaemüügifirma Dominion Stores'i ja kommunikatsioonifirma Standard Broadcasting'u, kuid jättis olles Norcen Energy, mis omab õli ja maagaasi. Perekond Bronfman, kes oma rikkuse ja kuulsuse saavutas viinavabrikantidena, omandas hiljuti kontrolli Union Gas'i firma üle,

mis omakorda omab sääraseid õlifirmasid nagu Numac, Precambrian ja Unicorp Resources.

Oleks raske uskuda, et säärased edukad majandusmehed oma raha sinna paigutavad, kus katastroof või kaotused ees ootavad.

Arvesse võttes Lähis-Idas valitsevat ebastabiilset poliitilist olukorda ja seda, et hiljuti pole uusi suuri õlileidusid aset leidnud, on üsna tõenäoline, et õlihinnad varsti jälle tõusma hakkavad.

Ainuke probleem seoses erialalistе fondidega on, et nad on tsüklilised, mistõttu tuleb valvel olla, et õiget müümise aega tabada. On võimalik, et energiafondide tõusu tuleb veel kaua oodata.

Tarvo Toomes

Kommentaarid

Ühendriikides on tehtud huvitav statistika — mida arvavad ameeriklased venelastest. Tulemused on ootamatud, kui mitte isegi rabavad. Kui 1277 ameeriklaselt küsiti kuidas nad hindavad erinevusi ameeriklaste ja venelaste vahel, siis vastasid 56 protsenti küsitatutest, et erinevused on „suured". Samal ajal aga arvasid ainult 3 protsenti vastajatest, et ameeriklaste ja jaapanlaste vahel on „suured" erinevused. Ja seda vaatamata Pearl Harbourile ja Jaapanile heidetud aatompommidele.

Ameeriklased ei hinda eriti kõrgelt ka venelaste patriotismi ning süüdistavad neid isikuvabaduste piiramises ning demokraatlike printsiipide hävitamises. Kui tavaline väheste ajalooliste teadmistega ameeriklane suhtub kritiseerivalt nii venelastesse kui N. Liidu praegusesse valitsusesse, siis intelligentsem ja haritum grupp ameeriklasi näib olevat eriti vaenuline praeguse kommunistliku valitsuse vastu.

Üldiselt näib, et ameeriklased on võrdlemisi väikeste teadmistega ajalooliste sündmuste hindamisel. Seda kinnitab eriti fakt, et 24 protsenti küsitatutest ei vastanud õieti ühelegi sellisele viiele algelisele küsimusele: Kas ameerika väed teostasid invasiooni Venemaale vene revolutsiooni ajal? Kes on praegu N. L. kommunistliku partei peasekretär ja N. L. juht? Millist organisatsiooni Venemaal märgitakse tähtedega KGB? Millise poole kõrval võitlesid venelased Teises maailmasõjas? Kas vene kaotused sõjas ületasid ameeriklaste kaotused? Neljale või kõigile viiele ajaloolisele küsimusele suutsid õiged vastused anda ainult 14 protsenti küsitatutest!

***Ringküsimusele antud vastustest** koorus välja teisigi huvitavaid fakte ameeriklaste vähesest teadmiste pagasist ja poliitilistest arusaamistest. Küsimusele, kas kommunistlik partei võidab või kaotab, kui N. Liidus korraldatakse vabad valimised, vastasid 40 protsenti, et kommunistid võidavad, kuna 49 prots. pidasid neid kaotajateks ja 10 protsenti jätsid vastamata.. 56 protsenti vastajatest olid arvamisel, et venelased töötavad kõvemini kui ameeriklased, kuna ainult 24 protsenti andsid ameeriklastele parema töölise au. Ankeedist selgus ka, et ameeriklased on mures N. Liidu sõjalise võimsuse kasvamise pärast, kuna 53 protsenti arvasid, et sõjaline oht N. Liidu poolt ähvardab pidevalt Ameerika Ühendriike.**

Krooni ajaloolistele küsimustele vastuste andmisel panid pähe need 44 protsenti küsitatutest, kes ei teadnud, et N. Liit ja Ühendriigid võitlesid ühises koostöös Teises maailmasõjas sakslaste vastu, 8 protsenti arvasid isegi, et N. Liit ja Ühendriigid võitlesid teineteise vastu. Ja 76 protsenti küsitatutest ei teadnud, et N. Liidu praegune juht on Mihhail Gorbatshov.

Nendest andmetest nähtub, et läbilõike ameeriklasele peab ajalugu hakkama õpetama A-st ja B-st alates. Siit võib ka järeldada kui vähe teatakse Ameerika mandril Balti riikidest ja nende saatusest ning kui suur tööpõld meid siin ees ootab Balti riikide ja rahvaste saatuse selgitamisel.

*

Kui ameeriklased oskaksid lugeda vene ametlikke ajalooraamatuid, siis oleksid nad väga imestanud, mida õpetatakse vene lastele kaheksa ja üheksanda õppeaasta kestel Ameerika Ühendriikidest ja selle ajaloost. Ühendriikide iseseisvussõja kohta, mis murdis inglise

treeritud

ead vahendid pensio-
ning vähendamiseks.

evad aga praegused majan-
urkujud, kelle rikkust ja
uslikku taibukust võib imet-

lugesime kanada lehtedest,
manite perekond ostis ära
Gulf'i õlifirma. Nad ostsid
lle osa, mis tegutseb prae-
tagavarade haldamisega ja
lmisega. Bensiinijaamad ja
ste jaotusvõrk müüdi Pet-
la'le. Nende ettenägelikku-
ab pildi järgmine näide.
te aastate keskel, kui New
nn oli pankroti äärel ja
firma teise järel kolis oma
rid sealt mujale, investee-
d samad Reichmanid oma
lympia ja York'i kaudu
rgi linna kinnisvaradesse,
büroohoonetesse. New
n ei läinud pankrotti ja on
ajanduslikult heal järjel.
a Reichmanite investeerin-
st tublisti tõstnud.
a magnaat Conrad Black,
ndas kontrolli Arguse fir-
müüs ära tööstusfirma
Fergusoni, jaemüügifirma
Stores'i ja kommunikat-
na Standard Broadcast-
uid jättis olles Norcen
nis omab õli ja maagaasi.
Bronfman, kes oma rik-
uulsuse saavutas viinavab-
na, omandas hiljuti kont-
n Gas'i firma üle,

nakorda omab sääraseid
esid nagu Numac, Pre-
an ja Unicorp Resources.

raske uskuda, et säärased
najandusmehed oma raha
gutavad, kus katastroof
sed ees ootavad.
võttes Lähis-Idas valit-
stabiilset poliitilist olukor-
da, et hiljuti pole uusi
eidusid aset leidnud, on
äoline, et õlihinnad varsti
ma hakkavad.
probleem seoses erialalis-
ega on, et nad on tsükli-
tõttu tuleb valvel olla, et
ümise aega tabada. On
et energiafondide tõusu
kaua oodata.

Tarvo Toomes

Kommentaarid

Ühendriikides on tehtud huvitav statistika — mida arvavad ameeriklased venelastest. Tulemused on ootamatud, kui mitte isegi rabavad. Kui 1277 ameeriklaselt küsiti, kuidas nad hindavad erinevusi ameeriklaste ja venelaste vahel, siis vastasid 56 protsenti küsitatutest, et erinevused on „suured". Samal ajal aga arvasid ainult 38 protsenti vastajatest, et ameeriklaste ja jaapanlaste vahel on „suured" erinevused. Ja seda vaatamata Pearl Harbourile ja Jaapanile heidetud aatompommidele.

Ameeriklased ei hinda eriti kõrgelt ka venelaste patriotismi ning süüdistavad neid isikuvabaduste piiramises ning demokraatlike printsiipide hävitamises. Kui tavaline väheste ajalooliste teadmistega ameeriklane suhtub kritiseerivalt nii venelastesse kui N. Liidu praegusesse valitsusesse, siis intelligentsem ja haritum grupp ameeriklasi näib olevat eriti vaenuline praeguse kommunistliku valitsuse vastu.

Üldiselt näib, et ameeriklased on võrdlemisi väikeste teadmistega ajalooliste sündmuste hindamisel. Seda kinnitab eriti fakt, et 24 protsenti küsitatutest ei vastanud õieti ühelegi sellisele viiele algelisele küsimusele: Kas ameerika väed teostasid invasiooni Venemaale vene revolutsiooni ajal? Kes on praegu N. L. kommunistliku partei peasekretär ja N. L. juht? Millist organisatsiooni Venemaal märgitakse tähtedega KGB? Millise poole kõrval võitlesid venelased Teises maailmasõjas? Kas vene kaotused sõjas ületasid ameeriklaste kaotused? Neljale või kõigile viiele ajaloolisele küsimusele suutsid õiged vastused anda ainult 14 protsenti küsitatutest!

Ringküsimusele antud vastustest koorus välja teisigi huvitavaid fakte ameeriklaste vähesest teadmiste paganist ja poliitilistest arusaamistest. Küsimusele, kas kommunistlik partei võidab või kaotab, kui N. Liidus korraldatakse vabad valimised, vastasid 40 protsenti, et kommunistid võidavad, kuna 49 prots. pidasid neid kaotajateks ja 10 protsenti jätsid vastamata.. 56 protsenti vastajatest olid arvamisel, et venelased töötavad kõvemini kui ameeriklased, kuna ainult 24 protsenti andsid ameeriklastele parema tööline au. Ankeedist selgus ka, et ameeriklased on mures N. Liidu sõjalise võimsuse kasvamise pärast, kuna 53 protsenti arvasid, et sõjaline oht N. Liidu poolt ähvardab pidevalt Ameerika Ühendriike.

Krooni ajaloolistele küsimustele vastuste andmisel panid pähe need 44 protsenti küsitatutest, kes ei teadnud, et N. Liit ja Ühendriigid võitlesid ühises koostöös Teises maailmasõjas sakslaste vastu, 8 protsenti arvasid isegi, et N. Liit ja Ühendriigid võitlesid teineteise vastu. Ja 76 protsenti küsitatutest ei teadnud, et N. Liidu praegune juht on Mihhail Gorbatshov.

Nendest andmetest nähtub, et läbilõike ameeriklasele peab ajalugu hakkama õpetama A-st ja B-st alates. Siit võib ka järeldada kui vähe teatakse Ameerika mandril Balti riikidest ja nende saatusest ning kui suur tööpõld meid siin ees ootab Balti riikide ja rahvaste saatuse selgitamisel.

☆

Kui ameeriklased oskaksid lugeda vene ametlikke ajalooraamatuid, siis oleksid nad väga imestanud, mida õpetatakse vene lastele kaheksa ja üheksanda õppeaasta kestel Ameerika Ühendriikidest ja selle ajaloost. Ühendriikide iseseisvussõja kohta, mis murdis inglise koloniaalvõimu, mainitakse, et see oli äge klassisõda, kus võim kandus ainult ühelt klassilt teisele — suurmaaomanikelt tööstustega ja kaubandusega tegelevale kodanlaste keskklassile. Kui ameeriklased ise hindavad oma konstitutsiooni kui klassikalist isikuvabadusi kindlustavat dokumenti, siis venelaste hinnangul on see koostatud ainult suurkodanlusele ja orjapidajatele võimu kindlustamiseks.

Ühendriikide demokraatia temboldatakse ainult väliseks fassaadiks, kuna kommunistlike ajalookirjutajate arvates ei ole seal demokraatiat, kus vabrikud, tööstused ja maa kuuluvad kodanlusele. President Abraham Lincolni nimetakse tõeliseks rahva pojaks, kelle mõrvasid põhja osariikide tööstuurite ja lõuna osariikide suurmaaomanike käsilased. Lincolni surmale järgnenud võimuvõitluses oli võimu enda kätte haaranud suurkodanlus, kinnitavad punased ajaloolased, kes ühtlasi mainivad, et ameerika proletariaat ei ole veel küpsenud ning ei ole võimeline olnud rajama tugevat makrksistlikku parteid. Süü veeretatakse siin ametiühingute juhtide kaela, kes olevat kõige reaktsioonilisem ametiühingute juhtkond kogu maailmas.

Sellise propaganda pimedusega löödud vene koolipoisid ja tüdrukud ei saa kunagi teada, et Ameerika Ühendriikides ei olegi sellist rahvaklassi, mida kommunistid proletariaadiks nimetavad ning ameerika ametiühingud erinevad vene punastest ametühingutest sellega, et nad tööliste huvisid on energiliselt kaitsnud ning neile suured soodustused kätte võitnud. Vene ametiühingud moodustavad tegelikult ainult kommunistliku partei ühe allosakonna, kelle ülesandeks on töölisi partei huvides alla suruda ning nende põhjendatud ja õiglaste nõudmiste vastu võidelda.

AMI

Jõulutervitused

ARMSAD SÕBRAD,

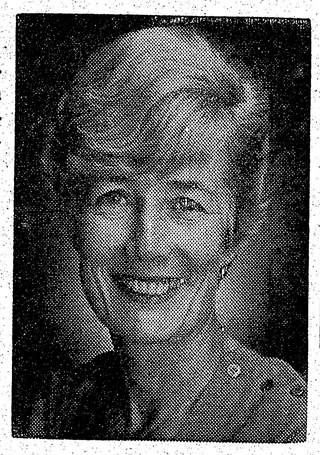

Ontario kodakondsuse- ja kultuuriministrina on mul heameel saata oma soojemad pühadesoovid „Vaba Eestlase" teenistujatele ja lugejaskonnale.

Aastavahetusel me võime vaagida möödunut ja vaadelda tulevikku. Ma arvan, et provintsina me võime olla uhked möödunule ja kindlad oma tulevikus. Viimase kaheteistkümne kuu jooksul on Ontario kodanikud nautinud rikast kultuurilist elu. Pillaval arvul mitmekultuurilisi pidustusi on meile andnud võrratu võimaluse kogeda paljude kultuuriliste rühmituste vitaalsust, kes moodustavad selle provintsi elanikkonna.

Lisaks nende gruppide kultuurilisele panusele ma hindan ja toetan nende ühiskondlikku ja majanduslikku panust meie provintsi elus. See tugev alusmüür, millele me oleme püstitanud taolise harmoonilise ühiskonna on kindlustuseks, et tulevased põlved jätkavad üksteise kultuuride ja kommete jagamist ja hindamist.

Ma tean, et eelolev aasta tõotab meile tuua enam säärast jagamise ja andmise vaimu, mis on olnud nii iseloomulik möödunud aastale.

Veelkord minu parimad soovid õnnelikkudeks ja rõõmsateks pühadeks.

Teie
Lily Munro
Minister

ARMSAD SÕBRAD:

Pühade ja Uue Aasta lähenemisel on mul hea meel võimaluse üle jagada oma mõtteid Ontario suurepärasest mitmekultuurilisest ühiskonnast „Vaba Eestlase" teenistujate ja lugejaskonnaga.

Portfellita ministrina Kodakondsuse- ja kultuuriministeeriumis, ma vaatlen uhkusega möödunud aasta saavutustele. Mida enam ma näen Ontario elujõulisi mitmekultuurilisi gruppe, seda enam olen ma veendunud edukas tulevikus, mis puutub tõelisse mitmekultuurilisse ühiskonda. Ontario on näiteks maailmale, kuidas paljud erinevate kultuuriliste tagapõhjadega rühmitused võivad elada ja töötada üksmeelselt ning harmooniliselt.

Möödunud aasta on olnud jagamise ja koostöö aasta. Ma olen uhke meie provintsi saavutustele — saavutustele, milles meie mitmekultuurilised grupid on mängi-nud määravat osa.

Ma vaatan elevusega uude aastasse, et avastada veel enam neid rikkalikke inimvarasid, mis muudavad elu selles provintsis nauditavaks. Ma näen paljusid uusi samme, mida me koos astume tulevikus loomaks täiuslikku ja rahuldust pakkuvat elu igale Ontario kodanikule.

Olgu eelolevad pühad teile kõigile õnnelikud, täis tervist ja rahulolu.

Teie
Tony Ruprecht

Toronto Eesti Ühispank
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6
Ühenduses on jõud!

KINNISVARALAENUD 9.50%
ISIKLIKUD LAENUD alates 10.50%

Informatsiooniks helistada:
465-4659

Pank avatud: esmasp.-reedeni 10—3,
teisip. ja neljap. õhtuti 5.30—8.00 p.l.

Jõulumees jõudis Eesti Majja

TES Täienduskooli osavõturohke jõulupuu

TES Täienduskooli jõulupuule Eesti Majas oli möödunud pühapäeval kogunenud peaaegu saalitäis lastevanemaid ja vanavanemaid, kes tundsid jõulurõõmu laste pühadevaimustusest, sagimisest ja esinemistest, kelle kõrval andis kaaluka osa kavast „Estonia" orkester Uno Kooki juhatusel.

Kooli juhataja V. Lenk soovis kõigile rõõmsaid jõule. Pärast ühislaulu „Oh, sa õnnistav" järgnes õp. Udo Petersoo palvus. Ta jutustas loo väiksest inglist, keda suuremad ei võtnud eneste hulka, kui nad läksid maa peale jõulusõnumit kuulutama Petlemma väljade kohale. Väike ingel võttis sülemi tähelilli ja asus üksi maale, kus oli igalpool pimedust ja raskusi. Ta meel sai inimesist kurvaks ja jagas igale kurvale lilleõie, tehes neid kõiki terveks ja rõõmsaks. Kui ta jõudis Jeesuse sõime juurde, siis tal ei olnudki enam ühtki õit. Ta oli kurb, aga kui Jeesus vaatas talle naeratades, siis tundis ta, et ta oli teinud sama, mida jõululaps oli tulnud maailmale tegema — tooma õnnistust. Ka koolipere tähistab jõululapse ja valguse ja valguse sündi. Ka meie keskel on seda tähesära, mida on toonud väike ingel. Meid ühendab eesti nooruse side, mis on meile ühine, on osa igaviku kingitusest, et oleme eestlased. Kõik maine ja vaimne on jõululapse kingiks rahvusliku kuuluvusega. Ta palus, et see õnnistus küüniks igale poole maailmas, ka meie kodumaale ja üle kõigi eestlaste kodude maailmas.

Järgnes ühislaul „Püha öö". Mõlemaid saatis „Estonia" orkester, kes esitaski selle järel neljast osast koosneva jõulupopurrii.

Esimeses „Jõulutervitus", teine „Jõulupopurrii", siis Uno Kooki fantaasia esiettekandes „Jõulurõõm" ja jõuluviiside põimik „Jingle bells".

Orkestri ettekanded andsid tugeva jõulumeloodilise osa kooli jõulupuu kavas, sisendades-ka lastesse teadmise eestlaste oma orkestrist.

Jõulupõimiku ühislauludest, deklamatsioonidest üksikult ja grupiti esitasid täienduskooli õpilased V. Lenki juhatusel, klaveril saatis laule G. Iltal.

Teisel poolajal esitati Hella Leivati ühevaatuseline jõulunäidend „Jõulutaat on teel". Lihtne ja korratud lugu headest ja kurjadest lastest, kus headus alati tasutud saab.

Näidendi lavastas Endla Komi, kes ka tantsud oli seadnud. Muusikaline saade Heli Leesmendilt ja kostüümid oli valmistanud Erma Selge.

Tegelasteks olid Peter McConnon Antsu, Katriina Küng Tiina, Maaja Leivat Malle ja Toivo Pajo Peetri osis. Päkapikkudeks Inga Foulds, Silvi Jaason ja Leiki Veskimets. Esimenes lumememm Tiina Kask, jänes — Kathryn Hiir, virmaline Kersti Pikk, hunt — Kristina Hogg, Karu — Tarmo Uukkivi, rebane — Vaiki Taul, öökull — Monika Medri, karupoeg — Katrin Uukkivi, teine lumemm Raivo Uukkivi.

Lumehelbed Merike Kolga, Kersti-Li Kuutan, Karin Marley, Ingrid Randsalu, Raja Raudsepp ja Kiiri Sandy. Paharetipoisid Toomas McConnon, Paul McConnon, Marcus Kolga ja jõuluvana, keda oodati ja teati teel olevat kuni kohale saabudes osutus Rein Pajoks.

Kui ta juba kohale oli jõudnud jäigi ta lavale kinkepakkide juurde ja hakkas neid oma abilistega kiiresti välja jagama.

Pärast näidendit ütles koolikomitee esimees H. Lupp tänusõnu lavastajale, autorile ja lavastamisega seotud abilistele, alates autoriga, kõigile kingiti tänutäheks jõululill.

Õhtul tõi tervitusi Stokholmi Eesti Algkoolilt ja selle juhatajalt H. Kirikmäelt Endel Ruberg, kes oli hiljuti olnud kaheksa päeva algkoolis külaliseks.

Autori ja kooli poolt saadeti koolile eesti keele õpik „Samm-sammult edasi".

Omalt poolt andis ta üle miniatüürse akvarelli, et Toronto kooli õpilased seda kasutaksid tervituste saatmiseks Stokholmi koolile.

PLUMBING, HEATING & REPAIRS
Eesti ettevõte
Õli-, gaasi- ja elektriahjud ● Korstnavoodrid (chimney lining).
● Ahjude puhastamine.
Tel. 275-1280 — Roland Kullik

VALVEARST NÄDALALÕPUL

21. ja 22. dets.
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

25. ja 26. dets.
dr. A. Rebane, tel. 461-6383

28. ja 29. dets.
dr. H. Tari, tel. 922-3824

31. dets. ja 1. jaan. 1986
dr. T. Maimets, tel. 469-1322

TASUTA saadaval ilusad kalendrid
Hel. Toomas Mankin, tel. 482-5544

* * *

Kinnisvarade ostu ja müügi puhul
(ELUMAJAD, ÄRIRUUMID JA SUVILAD)
Toomas Mankin
Associate Broker
Kontor: 482-5544
kodus 447-3782
L.S. Snelgrove (1981) Ltd.

SAKSAMAA EESTLASED

Heidelbergi Piirkonna Eesti Rahvuskoondis korraldas 10. novembril koosviibimise, millega tähistati osakonna 20. aastapäeva. Osavõtjaid oli 100 ümber, nende hulgas ka Keskkomitee esimees Joh. Västrik ja abiesimees Ed. Bergmann. Koosviibimise avas ülevaatega rahvuskoondise tööst energiline esimees A. Elken ja päevakohane sõnavõtt oli Keskkomitee esimehelt Joh. Västrikult.

☆

Saksa Televisiooni esimene programm (ARD) korraldas rahvusvahelise muusikavõistluse, mille võitis pianist Kalle Randsalu Tallinnast. Kuna saksa teadeteagentuuri (dpa) teatel oli juttu „vene pianistist", saatis Saksamaa Eestlaste Keskkomitee agentuurile kirja, milles selgitati klaverikunstniku õiget rahvuslikku päritolu.

☆

EELK tänavune sinod peeti Bielefeldis. Koos olid peale vaimulike ka kõigi Saksamaal tegutsevate eesti koguduste esindajad. Dr. E. Kägi refereeris teemal „Ateistlikud liikumised meie ajal". Koguduste esindajad andsid ülevaate paikkondade tegevusest. Sinod lõppes piduliku jumalateenistusega Õhturahu kabelis. Tervitusi Saksa-Balti Kiriku poolt tõi pastor Theo Haselblatt Hannoverist. Eesti orelimuusikat esitas Johannes Põld.

KATUSETÖÖD
uued ja parandamine.
Soome ehitajad
Veli Salminen 492-1351
Metro licence 2422

Vana-Andrese koguduse jõulupuul esitasid lapsed jõulunäidendi. Pildil tegelased, vasakult Taimi Petersoo, Kalju Kurm, Ingrid Laar, Toomas Orav, linnud Milvi Tiislar, Erik Laar, Erika Kivik, Taimi Marley, Andrus Agur, Hillar Agur, Mark Altosaar, Alex Kurm, Kristi Laar ja Heli Orav. Foto SP

Pühadeposti ajatabel

Kõik Kanada postiasutused Metropolitan Torontos on avatud jõuluõhtul, 24. detsembril ja uusaasta õhtul, 31. dets. kuni kella 3.45. Postkontorid on suletud, ega pole kirjakandmist esimesel jõulupühal, 25. dets., teisel jõulupühal (Boxing Day), 26. dets. ja uusaasta päeval, 1. jaan. 1986.

Spetsiaalne kojutoomine, Intelpost ja Teleposti teenindused on avatud kuni kella 3.00 p.l. jõuluõhtul ja uusaasta õhtul, ka on võimaldatud Priority Post Courier teenindus nende päevade lõunani, et kiri jõuaks kohale vastavalt 27. dets. ja 2. jaan. 1986. Piiratud postiteenindus on käigus teisel jõulupühal.

Tavaline postiteenindus on taastatud reedel, 27. dets. ja neljap. 2. jaan. 1985.

KUI JOOD, ÄRA SÕIDA.

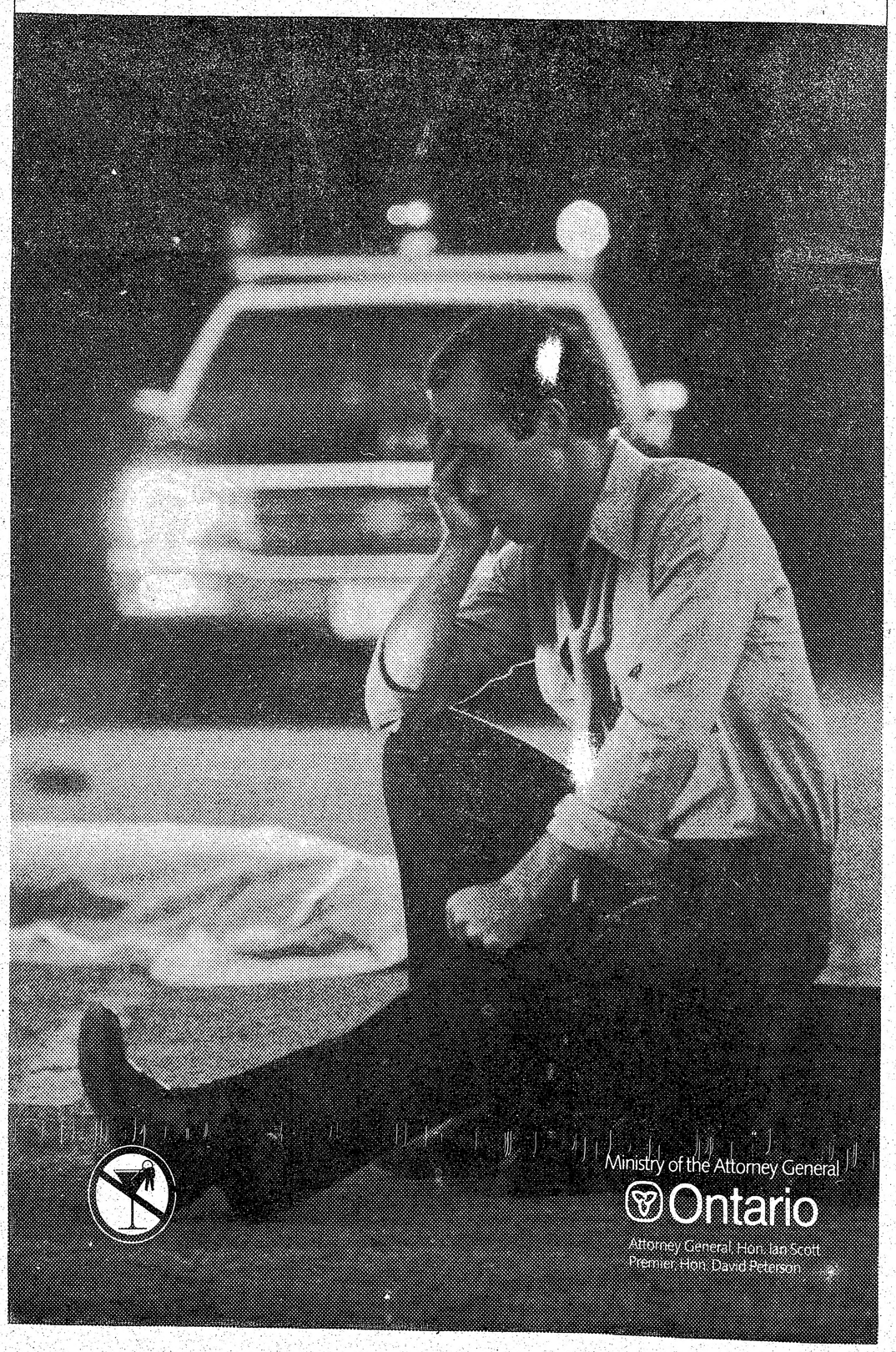

Ministry of the Attorney General
Ontario
Attorney General: Hon. Ian Scott
Premier: Hon. David Peterson

Uku Maasing
KIRSIPUU VARJUS
Luuletusi 1948—49
Hind $12.— pluss saatekulu 50 c.
Müügil V. E. talituses

ILMUS:
Vera Poska-Grünthal
„ELU JÄTKUB VÕÕRSIL"
mälestuste raamat fotodega
Hind $15.— pluss saatekulu 50 c
Saadaval VABA EESTLASE talituses

VABA EESTLASE talituse müügil heliplaat
„NELJAKESI"
— kvartett: Juta Haller, Juta Mõl. ga, Ausma Taves, Malla Talmre
Hind $9.50 + saatekulu $1.—

TALVINE REIS SUVISES
Veel on võimalus kaasa elada Fette büroo poolt meile kavandatud 17 3 ööpäeva veedame laeval „S.S. Ärasõit Toronto Eesti Maja hoov *tagasi jõuame 16. veebruari õhtul.* mistes kohtades: Cincinnati, Sparta na Beach (2 ööd), Orlando (2). vale, mis viib meid Nassaussé Baha Berry Island'ile. Tagasi Miamis lä Napels'i, sealt edasi St. Petesburg cinnati ja koju tagasi. Teel külastam Cape Kennedyt, Disneyworld'i, Sunk Ocala hobuste farmi ning teisi huv val on reserveeritud kaheinimese t laeval on arvestatud reisihinna sisse kahekesi toas on $1579.00 isikult, jootraha näol (54.00 (kanada raha ning selgitav reisikirjeldus ja voldik listades Kalju Jõgi'le (416) 487-209

Ajalooline koguteos — so tähtpäeva
„EESTLASED K
513 lk., millest ingliskeelseld r
Hind nägusas köites $29.00. Sa välismaadele
Postiteelsed tellimised saata: „Eestl 2 Jocelyn Cresc., DON MILLS, 444 5173.
Tshekid kirjutada Kanada Eestlas
Teos on müügil ka „VABA EES TAMISKOMITEE kaupluses.

Uku Maasing

KIRSIPUU VARJUS

Luuletusi 1948—49

Hind $12.— pluss saatekulu 50 c.

Müügil V. E. talituses

ILMUS:

Vera Poska-Grünthal

„ELU JÄTKUB VÕÕRSIL"

mälestuste raamat fotodega

Hind $15.— pluss saatekulu 50 c

Saadaval VABA EESTLASE talituses

VABA EESTLASE talituses müügil heliplaat

„NELJAKESI"

— kvartett: Juta Haller, Juta Mõlder, Ausma Taves, Maila Talmre

Hind $9.50 + saatekulu $1.—

Walesa mälestas hukkunuid

GDANSK — Solidaarsuse juht Lech Walesa seisis silm-silma vastu nuiadega vehkivate politseinikega, kuni viimased andsid teed ja lasksid teda panna lilli 15 aastat tagasi valitsusevastastel protestidemonstratsioonidel surma saanud tööliste monumendile. 60 politseinikku veekahuriga blokeerisid Walesale tee, kui ta tahtis minna St. Brygida kirikust mälestussamba juurde, mis koosneb kolmest hiigelristist.

Õpetaja müüs kõrgeid hindeid

FORT WORTH (Reuter) — Ühe Texase keskkooli matemaatikaõpetaja võetakse arvatavasti kohtulikule vastutusele, kuna ta olevat müünud õpilastele kõrgeid hindeid eksamitel. Teatavasti maksis üks „A" $75 ja „B" hinde võis saada $50 eest.

Iisrael küsis 3,5 miljardit dollarit USA'lt

JERUUSALEMM — Iisrael on formaalselt küsinud USA'lt üle 3,5 miljardi abi 1987. aastaks, millest 2.3 miljardit on sõjaliseks otstarbeks. 1986. aastal saavat Iisrael 3,75 miljardit dollarit regulaarset ja hädaabilist toetust USA'lt.

Toronto Eesti Baptisti koguduse segakoor oma uues vormiriietuses, paremal klaverisaatja Helen Paivel ja koorijuht Charles Kipper. Foto: Ilme Lillevars

Jõululaulu baptisti kirikus

Inglid saadeti maa peale Kristuse sünniuudist kuulutama. Jõulumuusikas on inimene püüdnud sama imiteerida, igaüks oma jõu kohaselt, mistõttu jõulude eel on rohkesti jõulukontserte aastasadade jooksul omaseks saanud helitöödest, aga ka üha uutest sama inspiratsiooni alusel loodud töödest.

Toronto Eesti Baptisti kogudus on igal jõulueelsel ajal korraldanud adventkontserte, rakendades läbiviimisel oma segakoori, noortekoori ja vokaal- kui ka instrumentaalsoliste. Koguduse liikmeskonnas on igal alal suutlikke esinejaid. Tänavuse kontserdiga ühnistati sisse uus sini-valge vormiriietus, mis jättis ühtlase pildi.

Tänavune kava alustati viiuliduoga, Desiree Medri ja Yvonne Murray mängisid viiulil katke G. F. Händeli Pastoraal-sümfooniast. Ka segakoor järgnes sama helilooja helindiga „Oo, sa kell't õnnistust ootame Siion", et järgmise, kahest koorist moodustatud ühiskooriga veelgi hoogsamalt ja rõõmusõnumit vaimustusega väljendavalt laulda G. F. Händeli „Sest meile on südinud." Maailmamuusika klassiku helitööde aste-astmeline esitamine lisas tajutava jõulusõnumi suuruse Charles Kipperi juhatusel.

Järgnevad laulud arendasid temaatiliselt juba teisel tasemel tänapäevases maailmas, alt Asta Kaups laulis „All avardund taeva" ja segakoor D. Hustadi „Kui poleks tulnud ta" ja R. Toi harulda-selt heliseva ja harmoniseeriva „Jõulukella", kus koorisolistideks olid Asta Kaups, Marika Wilbiks ja Aime Hanslep, klaverisaate kõrval K. Raid tshellol.

Noortekoor laulis D. Eddlemani „Calypso Carol", prantsuse jõululaulu „Tooge tõrvik", flöödil mängis kaasa Laire Raid ja Regent/Shane'i „Do you hear what I hear", kuna nende vahel Desiree Medri mängis viiulil G. F. Händeli „Ta toidab oma karja".

Segakoor laulis M. Head'i „Teel Petlemma" ja W. Neidlingeri „Ööl, mil Jeesus sündis meil", milliste vahel sopran Marika Wilbiks laulis „Petlemmas". Pärast vaimulikku kõnet ja ühislaulu lõpetati kaasahaarav ja kaasaelama panev kontsert koraaliga „Püha öö", kus segakoor laulis all ja noortekoor rõdul, mis jättis stereofoonilise efekti, hõlmas aga kõik kirikulised püha öö tunnetesse, nagu sulatades nad muusika osaks, kellele püha öö polnud ajalooliselt kauge sündmus, vaid realiteet.

Koore ja soliste saatis Helen Paivel klaveril. Peeter Kaups organistina ühislaule.

Kas koorid suutsid inglilaululikku suurust saavutada?. Võibolla olenes see vastuvõtjaist, kuid nende laul soojendas ja kiskus kaasa, muutes ammugi tuttavad meloodiad lähedaseks, uued tööd jäid hinges edasi helisema. H.

TALVINE REIS SUVISESSE FLORIDASSE

Veel on võimalus kaasa elada Fettes Tours and Travel Ltd. reisibüroo poolt meile kavandatud 17-päevasele ringreisile, millest 3 ööpäeva veedame laeval „S.S. Emerald Seas" teel Nassausse. Ärasõit Toronto Eesti Maja hoovilt 31. jaanuari hommikul ja tagasi jõuame 16. veebruari õhtul. Ööbimised teel toimuksid järgmistes kohtades: Cincinnati, Spartanburg, St. Augustine, Daytona Beach (2 ööd), Orlando (2). Miamisse jõudes asutakse laevale, mis viib meid Nassausse Bahama saarestikus ja ka päevaks Berry Island'ile. Tagasi Miamis läheb sõit edasi lääne suunas Napels'i, sealt edasi St. Petesburg (2), Ocala, Cartersville, Cincinnati ja koju tagasi. Teel külastame palju vaatamisväärsusi nagu Cape Kennedyt, Disneyworld'i, Sunken Gardens'i, Silver Springs'i, Ocala hobuste farmi ning teisi huvitavaid kohti. Ööbimiseks laeval on reserveeritud kaheinimese toad laeva välisküljel. Toidud laeval on arvestatud reisihinna sisse. Reisihind koos laevasõiduga kahekesi toas on $1579.00 isikult, millele lisandub maksude ja jootraha näol (54.00 (kanada rahas). Eestikeelne informatsioon ning selgitav reisikirjeldus ja voldik laevafirmalt on saadaval helistades Kalju Jõgi'le (416) 487-2094 enne 3. jaanuari.

Ajalooline koguteos — sobiv kink pühadeks ja tähtpäevadeks

„EESTLASED KANADAS II"

513 lk., millest ingliskeelseid resumeid 87 lk. (I ja II).

Hind nägusas köites $29.00. Saatekulu Kanadas $1.50, välksmaadele $4.00

Postiteelsed tellimised saata: „Eestlased Kanadas" c/o E. Kuris, 2 Jocelyn Cresc., DON MILLS, Ont., M3B 1A2. Telefon 444 5173.

Tshekid kirjutada Kanada Eestlaste Ajaloo Komisjoni nimele. Teos on müügil ka „VABA EESTLASE" talituses ja ABISTAMISKOMITEE kaupluses.

Soovime kõikidele
meie sugulastele, tuttavatele
ja häädele sõpradele

HÄID JÕULUPÜHI JA HEAD UUT AASTAT!

Maret, Viktor, Allan,
Robert ja papi Matsina

KODUMAA UUDISED

Nüüd kui stahhanovlik liikumine on jälle unustusest välja toodud on ka Eestimaa mehi hakatud stahhanovlasteks ülendama. Kõigepealt pälvisid kõrge tunnustuse Hiiumaa maaparandajad. Kollektiivile anti auvimpel ja rahaline preemia, audiplomi ning preemia väärilisteks tunnistati sama koondise traktorist Laas Leis. Hiidlaste suursaavutus oli seisnenud selles, et nad olid lõpetanud käesolevaks viisaastakuks kavandatud maaparandustööd enneaegselt.

☆

ENSV Ülemnõukogu presiidium nimetas uueks justiitsministriks Advig Juhani p. Kirise. Uus minister on sündinud 1935. aastal ja tutvustavas teadaandes nimetatakse, et ta on EESTLANE, õigusteaduse kandidaat ja partei liige 1960. aastast. On seni töötanud mitmel partei- ja kohtuteeninduse kohtadel, ka Tartu ülikoolis riigi ja õiguse ajaloo kateedri vanema õpetajana. Endine minister Erki Peetri p. Silvet oli vabastatud 15. nov. seoses pensionile minekuga.

☆

Et eesti inimesed hakkaksid oma aedades ja eramaalappidel kasvatama puu- ja juurvilja hakati inimestele Aianduse ja Mesinduse Seltsi Tallinna osakonna kursustel aiandusalaseid teadmisi andma ja täiendama. Osavõtjaid oli ligi 500. Veebruarini kestvate loengute käigus tutvutakse puuvilja ja marjakasvatusega ning iluaiandusega. Kevadel lisanduvad loengutele ekskursioonid.

☆

Tallinna Eesti Riiklikus Ajaloomuuseumis toimus näitus „150 aastat pabermenetlusest fotograafias". Väljapanek tutvustas osakest ajaloomuuseumi 67000 fotomaterjalide kogu vanemast osast. Väljapanekud olid jutustanud esimeste fotoateljeede asutamisest ja piltnike tegevusest 19. sajandi teisel poolel Tallinnas ja Tartus.

☆

Kodumaal suri 8. nov. luuletaja Manivald Kesamaa, sündinud 7. okt. 1921 Narvas. Eesti kirjandusse tuli ta nendest N. Liitu viidud eesti sõdureist, kes sõjast ellu pääses, teenides Eesti Laskurkorpuses kahurväelasena. Temalt on ilmunud mitukümmend luuletuskogu ja lasteraamatut, jäädes elulõpuni sõdurluuletajaks, kuigi ta pole peale parteiringkonna kirjandusringides erilist tunnustust leidnud.

☆

Kodumaal tähistati vendade Kristjan ja Paul Raua 120. sünniaastapäeva Kunstimuuseumis. Kadriorus avati väike näitus mõlema kunstniku loomingu paremikust. Teaduskonverentsil rääkis ajaloodoktor Ants Viirese huvi tekkest rahvakunsti vastu ja eesti rahvakunsti avastamisloost käesoleva sajandi alul. Juta Kivimäe K. Rauast kui Eesti kultuurielu organisaatorist 1919—1924. a. Lehti Viiroja ja Rein Loodus tutvustasid K. Rauda kui raamatuillustraatorit ning eesti „Kalevipoja" illustratsioonide loojat. Tiina Abel kõneles Paul Raua etüüdidest. Kõnelejad hindasid Raudade osa rahvusliku kunsti ja kunstielu loomisel ning arendamisel.

☆

Hiljuti kaitses haridussüsteemi mõju noortele käsitlevat doktoriväitekirja N. Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvas Rahvamajanduse Akadeemias Tartu ülikooli juhataja Paul Kenkmann. Töö tunnistati filosoofiadoktori kraadi vääriliseks. Teatavasti eesti doktoriväitekirja peab kaitsma vene koolide või instituutide juures.

☆

Tartus Lätte ja Ülikooli tänava nurgal ehitamisele tuleva Tartu ülikooli õppehoone kohal käivad arheoloogilised kaevamised. Kultuurikiht ulatub seal 5—7 m sügavuseni. Rikkalikult leiti rohelise glasuuriga kaetud kahhelkivide tükke. Leiud on pärit 16.—17. sajandist ning varem pole sellisel hulgal neid Tartust saadud. Keemiahoone hoovipoolsel alal satuti muistsete eestlaste asula 11.—12. sajandist pärit kultuurikihile. Kaevamisi tahetakse jätkata ka järgmisel aastal.

SPORT

Tänavused kergejõustiku maailmarekordid

1985. aasta maailmarekordide uuendusi on tehtud 11 meeste ja 8 naiste poolt. Rekordid tehti grupiti teatud päevadel: 27. juulil tehti 3, 22. sept. 3 ja 5. okt. 2, peaaegu sama palju kui ülejäänud hooajal kokku.

MEHED:

1500 m
3.29,67 Steve Cram, Inglismaa 16. 07 Nizzas
3.29,45 Said Aouita, Maroko, 23. 08. Berliinis

miil
3.46,31 Steve Cram 27. 07 Oslos

2000 m
4.51,39 Steve Cram 4. 08 Budapestis

5000 m
13.00,40 Said Aouita 27. 07. Oslos

maraton
2:07.12 Carlos Lopes, Portugal 20. 04. Rotterdamis

kõrgus
2.40 Rudolf Povarnitsõn, NL 11. 08. Donetskis
2.41 Igor Paklin, NL 4. 09. Kobes, Jaapanis

teivas
6.00 Sergei Bubka, NL 13. 07. Pariisis

kolmik
17.97 Willie Banks, USA 16. 06. Indianapolises

kuul
22.62 Ilf Timmermann, I-Saksa 22. 09. Berliinis

NAISED

400 m
47,60 Marita Koch, I.-Saksa 5. 10. Canberras

miil
4.16,71 Mary Slaney, USA 22. 08. Zürichis

5000 m
14.48,07 Zola Budd, Inglismaa 26. 08. Londonis

10000 m
30.59,42 Ingrid Kristiansen, Norra 27. 07. Oslos

maraton
2:21.06 Ingrid Kristiansen 21. 04. Londonis

4 x 100 m
41,37 Ida-Saksamaa (Gladisch, Rieger, Auerswald, Göhr) 5. 10. Canberras

400 m tõkkejooks
53,56 Sabine Busch, Ida-Saksamaa 20. 09. Berliinis

kaugus
7.44 Heike Drechsler, Ida-Saksamaa 22. 09. Berliinis

Seenior kolme kuldmedaliga Floridas

Floridas, Clearwateris toimus septembri keskel seenioride olümpia, millest osa võttis seekord ka üks eestlane, Ilmar Uusvell, võisteldes seenioride klasis oma 66. eluaastal tennises, kettaheites ja veeremängus.

Ta saavutas esikohad tennise üksikmängus, paarismängus koos Walter Ealeriga ja segapaarismängus Nenny Steelmaniga, saavutades sellega kolm kuldmedalit. Ta võistles kaasa ka kettaheites, saavutades selles hõbemedali ja pronksmedali sai ta veeremängus.

Ta äratas oma saavutustega tähelepanu ja Clearwateri televisiooninireporter tegi temaga intervjuu. Pikemalt kirjutas temast ka „Clearwater Sun", tuues artikli juures ka kolmekordse kuldmedalimehe foto.

Spordiliidu suusapäev Vermontis

Eesti Spordiliit USA-s korraldab oma sellé-talvised suusapäevad veebruari teisel nädalalõpul Vermontis Rutlandi lähedal asuval populaarsel Pico mäel (Pico Ski Area). Suusapäevade „peakorteriks" on kuurordist 2,5 miili kaugusel asuv „The Gray Bonnet Inn" teel nr. 10 Killingtonis. Osavõtjatel palutakse ööbimiseks registreerida enne detsembri lõppu Lembit Puströmile, telefon (201) 263-3073. Kui leidub küllaldaselt soovijaid, siis organiseeritakse ka ühine bussisõit New Yorgi Eesti Maja juurest reede õhtul.

„Club Nastar'i" tüüpi mägisuusatamise võistlus toimub laupäeval algusega kell 10. Selle korraldajateks on järjekordselt Riho Melts ja Eddie Tomson. Noorte võistlused toimuvad kahes poiste ja tüdrukute vanuseklassides (12 ja nooremad ning 13—15), naiste klassis ning kahes meeste klassis (17-44 ning 45 ja vanemad). Registreerimine võistlusteks toimub peakorteris reede õhtul. Täpsema informatsiooni saamiseks võib helistada Riho Meltsile (516) 671-5669.

Laupäeva õhtul toimub „The Gray Bonnet Inn'is" ühine õhtueine ja koosviibimine, kus austatakse ka edukaid võistlusest osavõtjaid. Seekord loodetakse suusapäevadele osavõtjaid mitte ainult viiest USA osariigist, nagu eelmistel aastatel, vaid ka Kanadast.

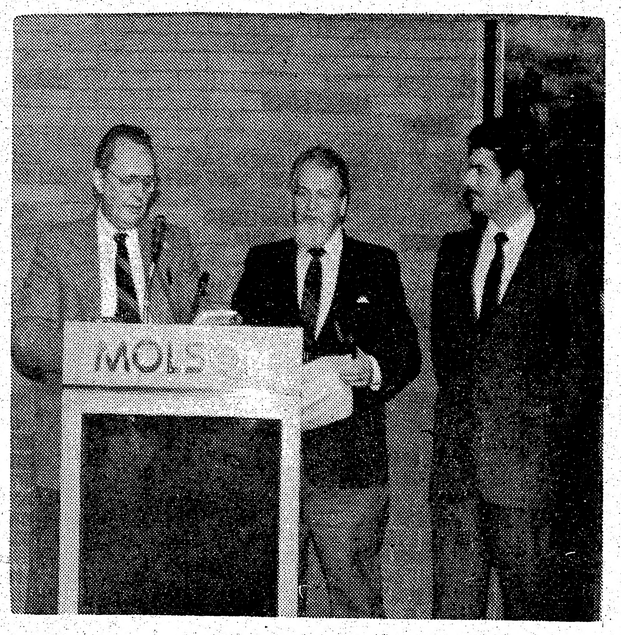

Toronto Eesti Maleklubi ja Etobicoke'i Maleklubi vahelise võistluse algus. Pildil vasakult peakohtunik Lembit Joselin, Valdek Pikkand ja Molsoni õllevabriku meister Bruce Murray, kes võimaldas ruumide kasutamise.

Foto: Vaba Eestlane

Eesti taliolümpiaad Washingtoni osariigis

Uue aasta alul, 4. ja 5. jaanuaril korraldatakse Leavenworth'is, Washingtoni osariigis, eesti taliolümpiaad. Laupäeval on kavas murdmaasuusatamine, pärastlõunal slaalom, uisutamine kiirusele ja ilule. Õhtul ball. Pühapäeval, pärast jumalateenistust maestlaskumine ja suusahüpped, millele järgneb lõputseremoonia. Olümpiaadi keskus asub Enzian Motor Inn'is.

Haapsalu koolide endiste õp
meses reas Ervin Aleve, Le
mets-Milvek, Maimu Usin-Põ
Asta Kaups-Krabi, Klaudia
Tõsine, Arnold Kahu, Karl
no Jõe, Ellen Jõe, Ermi Soo
Neidre.

Haapsalu koolide tähistasid oma k

**Haapsalu koolide, Lää
selle erinimetuse saanud ko
tööstuskooli õpilased tähistas
sega Läänemaa Ühisgümnaa
vilistlase Roman Marley kod
40.**

Koosviibimise avas Ervin Aleve, märkides et see on järjekorras
viies selline, mis on peamiselt toiminud R. Marley organiseerimisel, seekord ka tema kodus. Tänutäheks annetati koosviibijate poolt talle Naima Aeru valmistatud puittaldrek Haapsalu lossi ja Valge Daami motiviiga; tema abikaasale, kes küll läänlane, kuid pandi Tallinna kooli, kimp nelke.

E. Aleve tutvustas üksteist, kuna aeg on kunagiste noorte välisilmet aastakümnete jooksul üsna märgatavalt muutnud.

Haapsalu koolihoonest Wiedemanni tänaval vestles noorem vilistlane,

teades et pärast tulekahju aastaid varemeis olekut on koolihoone lõpuks peaaegu endiseks korrastatud ja seal töötab praegu Haap-

Viirsoo nimega ka

**Eestlasest agronoomiapro
cumanis Argentiinas on saanu
omanimelise kartuliliigi, olles
juhtija just looduslike kartulite**

Nüüd käsitleb selle kartuliliigi saamislugu Hollandis ilmuv eriajakiri „Euphytica" (nr. 34, 1985), jutustades, et Põhja-Argentiina kõrgmägedes, avastati senitundmatu metsiku kartuli liik, mis kasvab 3600—3800 meetri kõrgusel üle merepinna. Teatavasti pärineb kartul Ameerikast.

Selle uue liigi avastajateks ja määrajateks olid kartuliliike uurijad jaapanlane dr. K. Okada ja uu

Plekk, papp ja muidu krõbin

Kummipaadipõgenike keerukad seiklused

10.

Lõpuks oli auto viidud sellisele kohale, kus oli väike mootorratas. Selle järel Roosna oli läinud Apollo kooli ja küsinud kooli rektorilt Piret Kruusimäed. Piret polnud siiski olnud koolis. Roosna oli läinud lähedal olevasse elatistarvete ärri Monica L. juurde ja küsis sellelt Barbara H. telefoninumbrit. L. oli helistanud esiteks Reet Kososele ja saanud sealt õige numbri. Siis oli Roosna helistanud Piretile Barbara H. korterisse ja soovinud, et Piret tuleks kohe koju. Piret oli ka kiiresti lahkunud, jättes oma koolikoti Barbara juurde.

Roosna oli olnud ootamas trepil kui Piret tuli. Lastehoidja A. ütlusel Piret ja Roosna olid läinud kohe magamistuppa ja sosistanud seal vaikselt. Natuke hiljem oli Lepajõe helistanud ja tulnud korterisse. Vahepeal olid nad kolmekesi pidanud nõu köögis tasase häälega. Lepajõe oli olnud ilmselt väga närviline. Piret oli varsti selle järel saatnud lapsehoidja koju.

Roosna ütluse kohaselt nad lahkusid korterist umbes kell 18.00—19.00 vahel autot parkimisgaraažhist ära tooma. Nad pääsesid sinna sisse kellegi tundmata abistaja abil. Siis nad sõitsid Meilahti ja sorteerisid seal saaki parkimispaigal. Roosna vaidles vastu, et ta oli viinud ehete aluseid peitu ja ülejäänud olid jäänud auto jalaruumi, mis Roosna sealt enne pangaröövimisele asumist heitis Kumpula metsa.

Selle järele nad olid sõitnud Jalavatiele ja viinud saagi, relvad ja riided Kosose korterisse. Öösel oli saaki sorteeritud ja hinnatud, kus lõpusummaks saadi 803.000 marka. Lepajõe hinnang oli 50.000 marka suurem.

KES VIIS KULLA JA TEEMANDID?

Roosna räägib, et hommikul ta asetas aarded tagasi riidekotti ja need viidi autosse kui nad läksid Pohjalankatule.

Helsinginkatul linna puuaia kohal Roosna ütluse kohaselt peeti kinni ja Lepajõe viis kullad plastikkotis kuhugi. Ta oli olnud ära umbes 15 minutit ja leidnud asjad olevat korras. Selle järele nad läksid Pohjalankatule sooritama pangaröövi. Lepajõe aga vaidleb vastu, et ta lahkunuks autost. Ta väidab, et saak olevat Roosna poolt peidetud.

Pangaröövimise järel Roosna oli kõigepealt helistanud kell 11.00 ajal Kososele, et ta ei saa tulla teda haiglasse viima. Siis ta oli läinud Apollo kooli ja saanud Piretilt Kosose korteri võtme ja läinud sinna. Korterisse oli hetke pärast helistanud ka Lepajõe ja oli tulnud selle järel korterisse. Ka Piret oli tulnud pärast kooli umbes kella 14.00 ajal koju.

Kui Lepajõe läks Haapaniemenkatule, lahkusid Roosna ja Piret koos korterist. Nad läksid esiteks Monica L. juurde tema töökohale, kus Roosna laenas Monicalt 200 marka raha, mille Roosna oli lubanud varsti tagasi maksta, kuna tema rahad on Reet Kosose käes. Lisaks oli Roosna palunud Monicalt korteri võtit ja nad läksid Caloniuksenkatule.

Monica oli tulnud koju umbes kell 18.00 ajal ja siis olid mõlemad veel korteris olnud. Umbes kell 19.00 ajal nad olid lahkunud öeldes minevat Kosose korterisse. Kui Lepajõe sinna ilmuks, siis tal tuleks oodata. Roosna ütlusel mahajäetud auto tuleb ära tuua kella 20.00 ajal Hauhontie 4 juurest, aga enne seda pidid nad kogunema Monica korterisse.

Roosna ja Piret olid sõitnud esiteks taksoga Kosose korterisse. Selle järel nad olid jalutanud taksojaama, mis asetses Tullinpuomi Shell'i vastaspoolel. Nad olid sõitnud Vallilasse koos Piretiga auto järele, kus röövimise saak pidi olema. Auto oli selleks ajaks siiski politsei poolt juba ära viidud, kuna nad autot ei leidnud.

Roosna jutustuse järgi ta oli öelnud Piretile, et Lepajõe oli selle vist juba ära viinud, kuigi teadis et tal polnud auto võtit.

Ka pole Piret võimeline selgitama miks kohver oli arreteerimishetkel Monica korteris. Sõit Monica korterisse oli tehtud Pireti poolt tellitud taksoga. Lepajõe ei olnud siis korteris. Piret oli siis lahkunud B. juurde ööks ja Roosna oli läinud teda saatma.

Lepajõe oli tulnud neile väljas vastu, misjärel Roosna ja Lepajõe olid läinud korterisse tagasi. Taksojuht J. ütleb, et võttis paari Tukholmankatul autosse kell 20.40 ja viinud nad Caloniuksenkatule. Ta tundis pildist Piretit ja paari, kel oli sama kohver kaasas, mida talle näidati kriminaalpolitseis.

KA PIRET NÄRVITSEB

Reedel Piret ei olnud viitsinud kooli minna, vaid oli tulnud kaasa Monica korterisse. Ta oli maganud kella 16.00-ni. Umbes kell 17.00 ajal Piret oli helistanud B'le ja teinud kindlaks kas ta oli käinud Kosose korteris. B. oli saanud hommikul Piretilt võtme ja mõte oli tuua ära riided, kosmeetikatarbeid ja pass.

Selle ajajärgu kohta Lepajõe ütleb, et mõte oli selgitada kas politsei oli Kosose korteris. Kui B. ei tulnud tagasi ega Piret enam paljudele helistamistele vaatamata saanud ühendust, oli olukord Lepajõe arvates selge, et politsei on nende jälil.

Kell 20.00 ajal Piret oli läinud viima Lepajõe kirja raudteejaama. Sinna oli helistanud varem Lepajõe tuttav, nimega L. Piret oli kohanud meest tema jutu järgi kell 20.40 ja andnud üle Lepajõe kirja. Ta polnud siiski saanud Lepajõe poolt soovitud 2000—3000 marka.

Laupäeva hommikul Piret oli katsunud helistada alul B'le, aga oli arvanud, et see on juba politsei käes. Selle järel oli ta katsunud kohata Patrik W'd, aga see polnud enam nõus linna tulema. Mõte oli temalt saada raha laenuks.

Kui Piret Kruusimäe vahistati andis ta ametimärki esitanud politseile Jukka Henriksenile valed isikukohased andmed, öeldes et tema nimi on Kristiina Malmberg.

Roosna ja Lepajõe järel võeti Coloniuksenkatul kinni ka Barbara H. ja Kari R., aga nad vabastati ülekuulamise järel.

REET VANGISTATAKSE

Reet Kosonen võeti kinni T. korterist neljapäeval, 19. aprillil kell 22.45. Reet Kosonen elab Tukholmankatul koos Piret Kruusimäega, kelle juures Roosna ja Lepajõe olid veetnud öid. Roosna rohkem kui Lepajõe. Kosonen rääkis, et tütar oli sõbrustanud Roosnaga juba Tallinnas olemise ajal. Ärahüppamise järel oli Roosna vahetevahel käinud Soomes ja peatus siis ka Kosose juures. Ka Piret oli käinud Roosna juures Rootsis.

(Järgneb)

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna
üldhuvide eest!

oke'i Maleklubi vahe-
t peakohtunik Lembit
ni õllevabriku meister
mide kasutamise.
Foto: Vaba Eestlane

taliolümpiaad
ingtoni osariigis

asta alul, 4. ja 5. jaanua-
raldatakse Leavenworth'is,
gtoni osariigis, eesti tali-
ad. Laupäeval on kavas
asuusatamine, pärastlõunal
uisutamine kiirusele ja ilu-
i ball. Pühapäeval, pärast
enistust mäestlaskumine ja
pped, millele järgneb lõpu-
nia. Olümpiaadi keskus
zian Motor Inn'is.

vates selge, et politsei on
lil.
0.00 ajal Piret oli läinud
pajõe kirja raudteejaama.
helistanud varem Lepa-
, nimega L. Piret oli ko-
eest tema jutu järgi kell
undnud üle Lepajõe kirja.
d siiski saanud Lepajõe
vitud 2000—3000 marka.
va hommikul Piret oli
helistada alul B'le, aga oli
et see on juba politsei
le järel oli ta katsunud
atrik W'd, aga see polnud
s linna tulema. Mõte oli
ada raha laenuks.
iret Kruusimäe vahistati
ametimärki esitanud polit-
ka Henriksenile valed isi-
d andmed, öeldes et tema
Kristiina Malmberg.
ja Lepajõe järel võeti
enkatul kinni ka Barba-
Kari R., aga nad vabas-
ulamise järel.

NGISTATAKSE

sonen võeti kinni T. kor-
päeval, 19. aprillil kell
et Kosonen elab Tukhol-
koos Piret Kruusimäega,
es Roosna ja Lepajõe
ud õid. Roosna rohkem
õe. Kosonen rääkis, et
õbrustanud Roosnaga ju-
as olemise ajal. Arahüp-
el oli Roosna vaheteva-
d Soomes ja peatus siis
juures. Ka Piret oli käi-
a juures Rootsis.

(Järgneb)

A EESTLANE"
valvel eestlaskonna
ildhuvide eest!

Haapsalu koolide endiste õpilaste koosviibimisest osavõtjad. Ees August Kangur, esimeses reas Ervin Aleve, Lea Mets-Ambermann, Hella Leivat-Kääramees, Ester Randmets-Milvek, Maimu Usin-Põder, Pauline Raudsepp-Tõsine, Sally Ingerman-Lember, Asta Kaups-Krabi, Klaudia Belson-Kalju, Leida Neidre-Kori; seisavad Aino Mägiso-Tõsine, Arnold Kahu, Karl Liivamägi, Roman Marley, Eik Kumari, Ralf Isberg, Heino Jõe, Ellen Jõe, Ermi Soomet, Ervin Milvek, Alfred Soosalu, Olav Poltov ja Harald Neidre.
Foto: Vaba Eestlane

Haapsalu koolide õpilased tähistasid oma kooli aastapäeva

Haapsalu koolide, Läänemaa Ühisgümnaasiumi ja selle erinimetuse saanud koolivormide ning Haapsalu tööstuskooli õpilased tähistasid omavahelise koosviibimisega Läänemaa Ühisgümnaasiumi 67. aastapäeva kooli vilistlase Roman Marley kodus. Osavõtjaid oli ligemale 40.

Koosviibimise avas Ervin Aleve, märkides et see on järjekorras viies selline, mis on peamiselt toiminud R. Marley organiseerimisel, seekord ka tema kodus. Tänutäheks annetati koosviibijate poolt talle Naima Aeru valmistatud puittaldrek Haapsalu lossi ja Valge Daami motiviiga; tema abikaasale, kes küll läänlane, kuid pandi Tallinna kooli, kimp nelke.

E. Aleve tutvustas üksteist, kuna aeg on kunagiste noorte välisilmet aastakümnete jooksul üsna märgatavalt muutnud.

Haapsalu koolihoonest Wiedemanni tänaval vestles noorem vilistlane,

teades et pärast tulekahju aastaid varemeis olekut on koolihoone lõpuks peaaegu endiseks korrastatud ja seal töötab praegu Haapsalu eestikeelne 8-klassiline kool.

Koolist oli suuremõõtmeline pilt valmistatud ja ruumi seinale paigutatud koos ajalugu näitavate aastaarvudega.

Ühise õhtusöögi olid osavõtjad selle mitmekülgsuses kaasa toonud. Enne söögi alustamist ütles lühema palve vilistlane Arnold Kahu, misjärel teine vilistlane Asta Kaups-Krabi laulis „Kalla, kallis Isa käsi".

Siis oli aastate vaheseinad mõne silmapilguga kadunud, elavad koolipõlve mälestused said gruppidevaheliseks kõneaineks. Meenutati endisi kooliõpetajaid, nende mitmesuguseid saatusi, kellest peale paari on kõik elust lahkunud. Kuid kodumaal käivad vilistlased klassiti koos oma nooruse haridustempli päevi meenutamas.

Viirsoo nimega kartul

Eestlasest agronoomiaprofesor Eduard Viirsoo Tucumanis Argentiinas on saanud erilise austusavaldusena omanimelise kartuliliigi, olles oma uurimustes tähelepanu juhtija just looduslike kartulite liikide tähtsusele.

Nüüd käsitleb selle kartuliliigi saamislugu Hollandis ilmuv eriajakiri „Euphytica" (nr. 34, 1985), jutustades, et Põhja-Argentiina kõrgmägedes avastati senitundmatu metsiku kartuli liik, mis kasvab 3600—3800 meetri kõrgusel üle merepinna. Teatavasti pärineb kartul Ameerikast.

Selle uue liigi avastajateks ja määrajateks olid kartuliliike uurijad jaapanlane dr. K. Okada ja taanlane agr. lic. A. Klausen, kes otsustasid uue liigi ristida prof. Eduard Viirsoo auks tema nimega: „Solanum x viirsooi Okada et Clausen", kuna Viirsoo on esimene silmapaistev nende looduslike liikide ja kartuli eelkäijate uurija. Ta on juhtinud tähelepanu oma töödes nende liikide kogumise ja alal hoidmise tähtsusele kui ainsad veel kasutamata looduslike geenide tagavarad. Need geenid on olulised uute, vastupidavamate ja paremate kartulisortide väljaarendamisel.

Eduard Viirsoo uurimused on äratanud tähelepanu ka seemnekartuli sortide aretamisel. Tema aretatud sorte kasvatatakse nüüd kogu Argentiinas ja ka mujal Ladina-Ameerikas. (EPL/AT).

EESTLASED ROOTSIS

Seoses Euroopa Eestlaste Laulupeoga Lääne-Saksamaal Heidelbergis, plaanitseb Eesti Pensionäride Ühing Stokholmis korraldada tuleval aastal üheksapäevase bussireisi 24. juulist 11. augustini.

☆

Dirigent Lembit Leetmaa algatusel loodi möödunud aasta sügisel uus segakoor „Sügisheli" Eesti Pensionäride Ühing Stokholmis juurde. Uus segakoor on nüüd seljataha jätnud esimese eduka tööaasta mitmete kontsertidega ja üha kasvavate kvaliteetidega. Aasta jooksul on nimelt saavutatud nii harmooniline meel kui ka hääl. 24. septembril tähistati esimest koori aastapäeva peakoosolekuga ja koosviibimisega. Meenutati tegevusrohket ava-aastat. Koorijuht L. Leetmaa tutvustas järgnevaid ülesandeid.

☆

Rootsis, Borlänge lähedal Gagnefis on üliaktiivse keskerakonna poliitikuna tegev eestlane Jaak Kerstell, kes hiljutisel Rootsi valimistel valiti tagasi. Kohalik ajaleht on talle andnud nimetuse „Gagnefi kuningas" kuna ta on kommunaalnõunik, omavalitsuse esimees, maavolikogus, kirikunõukogu esimees, vöörmünder jm. Nüüd alustas ta kolmandat ametiaega kogukonnavalitsuse juhataja kohal. J. Kerstell oli 1969. a. suvel Rootsi Punase Risti teenistuses sõdivas Biafras, kus tehtud töö eest on teda hinnatud hõbe-teenetemedaliga.

☆

Stokholmis olev Invandrarnas kulturcentrum (Sisserändjate kultuurikeskus) sai 15-aastaseks, mispuhul toimus juubelipidustus. Teisel peopäeval, 5. okt. folkloorikavalkaadil esines esimesena eesti rahvatantsurühm „Kassari" Udo Tohveri juhatusel.

Müüa Eesti Vabariigi metallmünte ja paberrahasid soodsate hindadega

Sobiv kingitus jõuludeks kõigile, noortele ja vanadele, ka investment. Küsige tasuta hinnakirja: Koit Vanema, (Eesti Numismatist). Aadress: Suite 306, 117 West 17th St. North Vancouver, B.C. Canada. Tel. (604) 984-9672

FLORIDAS BOCA RATONIS

MAJA UURIDA HOOAJAKS VÕI NÄDALATE VIISI

3 magamistuba, mõned minutid ookeanist ja „Intracoastal"

Informatsiooniks (416) 445-8454

Ilmus dokumentaalteos ESTO -84 TORONTOS PILDIS JA SÕNAS

Pärast mõningaid tehnilisi viivitusi trüki- ja köitekojas ilmus Stockholmis Välis-Eesti & EMP kirjastusel dokumentaalteos "ESTO -84 PILDIS JA SÕNAS", mis sisaldab sellest vaba eestlaskonna suursündmusest 110 värvipilti ja ligemale poolteistsada fotot mustvalges. Teosele on sissejuhatuse kirjutanud Ülemaailmsete Eesti Päevade Peatoimkonna esimees Robert Kreem ja prof. dr. Karl Aun. Raamatu on toimetanud kirjanik Elmar Pettai ja ajakirjanik Vello Pekomäe, tüpograafiliselt kujundanud Toivo Kurmet. Teose tekst on eesti ja inglise keeles, kusjuures ingliskeelse teksti on tõlkinud Rita Ilisson. Dokumentaalteoses on kaastegevad 26 eesti kaamerakunstnikku Põhja-Ameerikast ja Euroopast. Ülaltoodud foto autoriks, mis publitseeritud teose kaaneümbrisel, on Felix Laansoo USA-s, viidates järgmisele ESTO-pidustusele Austraalias 1988. Raamatut on võimalik veel tellida ettetellimise hinnaga Välis-Eesti & EMP kirjastuselt: Box 2171, S-103 14 Stockholm hinnaga Ca-doll. 30.

Raamat sisaldab fotosid kõigist olulistest üritustest ESTO -84 programmis.

TELLIN käesolevaga ..... eks. ESTO 84 TORONTO albumi/kassetti õhupostiga ja lisan tasu õhupostiga saatmiseks rahas/tšekiga.
Ainult album — $35.00
Album ja kassett 90 min. koos — $45.00
Ainult kassett — $15.00

Tellija nimi .....

Aadress: .....

.....

Lisa tšekk ..... Rahas $ .....

Inimõiguste päeva vastuvõtt

ÜRO poolt 1948. aastal väljakuulutatud inimõiguste päeval toimus ministri Otto Jelineki poolt antud lantsh tähistamaks inimõiguste päeva ja teist aastakümmet kestnud rassismi ja rassistliku diskriminatsiooni vastast võitlust.

Koosviibimisest võttis osa üle 500 inimõiguslase, mitmekultuuri nõukogu liikme, etnilise ajakirjanduse ja paljude Toronto organisatsioonide esindaja.

Päevakohase kõne pidas minister Otto Jelinek, meenutades et 1948. aastal liikmesorganisatsioonid tunnustasid, et sõna-, usuvabadus ja vabadus kartusest ning hirmust on suurimaks väärtuseks rahvale.

Sellele põhimõttele on hiljem lisandunud veel ülemaailmne võitlus rassismi ja rassilise diskriminatsiooni vastu.

Minister Otto Jelinek ütles, et kui emigrant Tshehhoslovakkiast, tal on eriti kõrge hinnang vabadusele ja võimalustele, mida see maa, Kanada, võimaldab. See hinnang on võibolla palju suurem kui see olnuks siis, kui ta sündinuks sel maal, kus niisugused privileegiumid on tavalised ja enesestmõistetavad.

Põhilised õigused ja vabadused hõlmavad tema ministeeriumi tööd täies ulatuses. Pluralistlikus ühiskonnas nagu Kanada, kus kõik inimesed paljudest rassidest ja kultuuridest saavad ministeeriumilt ergutust ja abi oma kulturipärandi viljelemiseks ja säilitamiseks, aga kus hoolikas inimõiguste tähelepanek on eriti tähtis. Kanada mitmekultuurilise ühiskonna nurgakiviks on, et kõik kanadalased võiksid taotleda edu individuaalsel, sotsiaalsel, poliitilisel ja majanduslikul eesmärkidel ilma igasuguste takistusteta, mis võiksid tekitada kartust, ignorantsust ja eelarvamisi. Igaühele olgu ruumi poliitilisel alal, igaüks peab nautima võrdseid võimalusi majanduslikul alal, vaatamata rassile, kultuurile või etnilisele päritolule.

Oma kõne lõpul ta luges ette pikema peaminister Brian Mulroney'lt saadud sõnumi kanadalastele inimõiguste deklaratsiooni 37. aastapäevaks.

Chongqing Toronto sõsarlinnaks

Linnapea Art Eggleton on poliitikute ja töösturite delegatsiooni juhiks, mis sõidab uuel aastal Hiinasse alutamaks kultuurilisi ja kaubanduslikke sidemeid Chongqing'i linnaga, Hiina pealinn II maailmasõja aegu. Kuigi Torontol on juba üks sõsarlinn — Amsterdam, arvab Eggleton, et taolist võimalust peaks kasutama, mis avaks Toronto ärimeestle ukse 200-miljonilise elanikkonnaga edela Hiina turule.

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi sügispeol oli üllatuseks rohkesti noori. Pildil vaade ühele laudkonnale, mille oli organiseerinud Mati Rand, seisab laua kohal. Foto: Tommy Tomson

Pärastjõulune
VÄLJAMÜÜK

Ainult 2 päeva
reedel, 27. dets.
laup., 28. dets.

Kuni 50% hinnaalandust

VÄGA SUUR VALIK

FURS by FINN
191 Eglinton Avenue East
488-1701
Avatud: esmasp.-reedeni 9—6
neljap. 9—7.30
laup. 9—5

Ebasarnaste asjade võrdsuse kontsept pole uus. Nii nagu tina ja sulgedega, saab kahte asja vaadelda võrdseina rakendades ühist tegurit nagu kaal.

Ontario valitsuse seisukoht on, et tööturul on palju ebasarnaseid, ent võrdse väärtusega töökohti ja sellepärast valitsus toetab palkade õigluspärasust.

MIS ON PALKADE ÕIGLUSPARASUS?

Palkade õigluspärasuse printsiip tähendab, et „välja arvatud sugupoolest olenematud tegurid, peaks võrdse väärtusega tööd tasutama samas ettevõttes võrdselt, vaatamata töötaja soolisele kuuluvusele." Teenistusvanus (seniority) on üks näide sugupooltest olenematuist tegureist, mis määravad palga kõrguse.

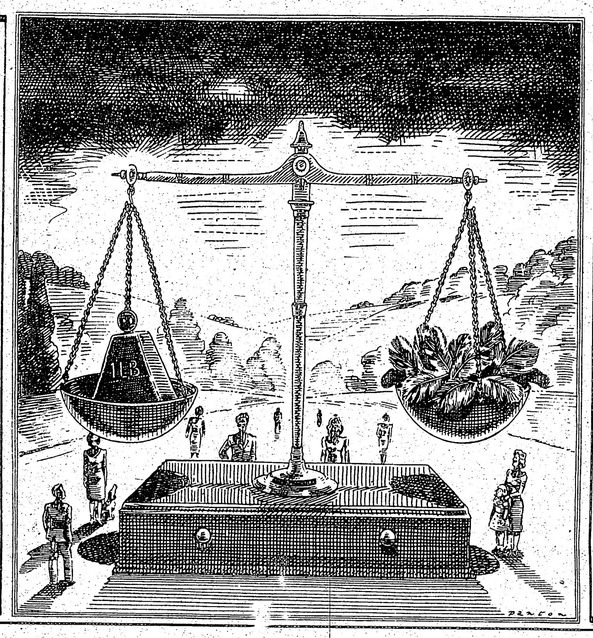

Kanadas töötavad tuhanded naised kohtadel, mille väärtus on alahinnatud ja sellega kaasub naiste diskrimineerimine, mis puutub palkadesse. Nende töökohad võivad olla ettevõttele sama kasulikud ja tulutoovad kui mõned teised, meeste poolt täidetud töökohad, ent palgavahe eksisteerib. Selle ebatasakaalu põhjustajaks on mitmed tegurid. Palkade õigluspärasus käsitleb neist tegureist kahte kõige olulisemat.

PALKADE EBAVÕRDSUS

Ontarios on enam kui 2.000.000 töötavat naist. Nende keskmine aastapalk on $16.000 võrreldes $25.000-lise keskmise meeste aastapalgaga — 38-protsendiline vahe. See on häiriv ja ebaõiglane tõsiasi, kuna naised töötavad samadel motiividel kui mehed. Nad pole ajutised tööjõud, vaid pidevad töötajad. Peaaegu 40 protsenti Ontario naistest, kes on vallalised, lesed või lahutatud töötavad enese ja oma perekondade ülalpidamiseks.

KUTSELINE ERALDATAVUS

Me oleme seda kuulnud miljon korda: töökohti liigitatakse kui „mehe töö" ja „naise töö". Ajalooliselt on meeste ja naiste töö olnud erinev ja traditsiooniliselt on naiste töö olnud madalama tasuga. Kui Kanadas on 500 tüüpi töökohti, work. And traditionally siis viimase rahvaloenduse põhjal rakendatakse enamus naisi 20-nel tüübil töökohtadest, mis on kõige madalapalgalisemad kogu majanduses. Palkade õigluspärasuse programmi eesmärgiks on määritleda nende töökohtade tõeline väärtus ja tasuda naistele õiglaselt nende panuse eest tööturul.

MIDA TEEB VALITSUS?

Näitena Ontario valitsuse palkade õiglupärasuse poliitikast ja valitsuse pingutusist tagada naistele võrdseid õigusi tööturul, on valitsus koostanud nn. „Rohelise raamatu" avalikkuse informeerimiseks ja selgitamaks võimalusi olukorra parandamiseks. Selle eesmärgiks on revideerida soolisest kuuluvusest ajendatud diskrimineerimist, mis puutub palkadesse, mitte palku kui sääraseid. Meeste palku ei alandata, et saavutada hüvituste võrdsust ja iga seadusandlus pole tagasiulatuv.

Ontario valitsus mõistab, et palkade õiglupärasuse poliitika rakendamine nõuab tööandjailt, ametiühinguilt ja töötajailt arusaamist ning omapoolset panust. Vastavalt sellele ootab valitsus seisukohti ja ettepanekuid nendelt, keda palkade õigluspärasus puudutab, aitamaks valitsust õiglase ja kõikirahuldava seadusandluse väljatöötamiseks. Selleks kavatsetakse korraldada mitmeid avalikke istungeid.

MIS KAALUB ROHKEM, NAEL TINA VÕI NAEL SULGI?

Ei kumbki. Mõlemad kaaluvad sama palju. Nad on võrdsed.

Kui te soovite saada eksemplari „Rohelisest raamatust" või enam informatsiooni palgavõrdsuse printsiibist, siis kirjutage aadressil:

Pay Equity, Queen's Park,
Toronto, Ontario M7A 1C2.

Honourable Ian Scott, Q.C.
Attorney General and
Minister Responsible
for Women's Issues.

Montreali Pensio peeti maakondad

Pensionäride Klubi liikme ga mõte pühendada üks klub maa maakondadele. See põh aasta ESTO-84 maakondade suurt tähelepanu ja heakskiitu realis arutama juba möödunu ma kuju sai ta alles käesoleva

Esialgu läks käiku „maakuulamine" liikmeskonna maakondliku päritolu suhtes. Selleks paluti igal reedesel kokkutulekul märkida kõigil külalisraamatusse nende maakondlik päritolu, mis andis hea pildi maakondadesse kuuluvusest ja samas selgitas, kui suur on huvi liikmeil sellest päevast osavõtmiseks.

Juhatusekoosolekul kiideti mõte heaks ja algas organiseerimisetöö.

Kavalises osas sai kasutada E. Runge poolt koostatud teksti „Matk läbi Eestimaa". Kuna sellest pealõunast oli loota rohkearvulist osavõttu, siis otsustas naispere korraldada ka lõunasöögi. Üldperenaiseks oli L. Oja koos J. Toome, E. Saltenise, D. Muru, E. Tomseni, A. Järvalaidi, A. Reiteli jt. Eeskavalise osa organiseerimine ja kava väljatöötamine jäi H. Hööveli hooleks.

Maakondade päev leidis aset reedel 8. nov. Jaani kiriku seltskondlikes ruumes, mida juba varakult kohaletulnud organiseerijad ja perenaised olid väga maitsekalt kaunistanud. Vastavalt maakondadest osavõtvate külaliste arvule olid ka lauad asetatud, kus iga maakonna laual oli kaunistuseks maakonna vapp, värviline küünal ja erineva värviga servietid. Uksest sisse tules jäi paremat kätt rahvuslikku laadi erilaud lillede, käsitööde ja rahvarõivais nukkudega. Saali üldpilt oli soe ja hubane. Kohaletulev publik asus oma maakonnavapi kohasesse lauda.

J. Toome tervitas kõiki kohalolijaid juhatuse nimel ja soovis õhtule head kordaminekut. Peale õpe-

OSTKE JOULUK
skandinaavia
JULGL
Saadaval delikatessä
meile tel. 6
SCANDINAVIAN
2425 Lucknow
Mississauga, Ont

TELLIMISK
Nimi .....
Aadress .....
.....
Palun saata jõulukingina VABA E
Lisan $..... Hinnad l
Kinkija nimi ja aadress:
.....
.....
.....

Montreali Pensionäride Klubis peeti maakondade päeva

Pensionäride Klubi liikmeskonnas liikus kauemat aega mõte pühendada üks klubi reedene ettekanne kodumaa maakondadele. See põhiidee pärines õieti eelmise aasta ESTO-84 maakondade päevast, mis leidis kõigilt suurt tähelepanu ja heakskiitu. Seda mõtet hakati Montrealis arutama juba möödunud aasta sügisel, kuid tõsisema kuju sai ta alles käesoleva aasta alul.

Esialgu läks käiku „maakuulamine" liikmeskonna maakondliku päritolu suhtes. Selleks paluti igal reedesel kokkutulekul märkida kõigil külalisraamatusse nende maakondlik päritolu, mis andis hea pildi maakondadesse kuuluvusest ja samas selgitas, kui suur on huvi liikmeil sellest päevast osavõtmiseks.

Juhatusekoosolekul kiideti mõte heaks ja algas organiseerimisetöö.

Kavalises osas sai kasutada E. Runge poolt koostatud teksti „Matk läbi Eestimaa". Kuna sellest pealelõunast oli loota rohkearvulist osavõttu, siis otsustas naispere korraldada ka lõunasöögi. Üldperenaiseks oli L. Oja koos J. Toome, E. Saltenise, D. Muru, E. Tomseni, A. Järvalaidi, A. Reiteli jt. Eeskavalise osa organiseerimine ja kava väljatöötamine jäi H. Hööveli hooleks.

Maakondade päev leidis aset reedel 8. nov. Jaani kiriku seltskondlikes ruumes, mida juba varakult kohaletulnud organiseerijad ja perenaised olid väga maitsekalt kaunistanud. Vastavalt maakondadest osavõtvate külaliste arvule olid ka lauad asetatud, kus iga maakonna laual oli kaunistuseks maakonna vapp, värviline küünal ja erineva värviga servietid. Uksest sisse tulles jäi paremat kätt rahvuslikku laadi erilaud lillede, käsitööde ja rahvarõivais nukkudega. Saali üldpilt oli soe ja hubane. Kohaletulev publik asus oma maakonnavapi kohasesse lauda.

J. Toome tervitas kõiki kohalolijaid juhatuse nimel ja soovis õhtule head kordaminekut. Peale õpetaja H. Laaneotsa lühikest söögipalvet asuti nautima isuäratavat lõunasööki. Lõunasöögi järele algas ettekannete osa teadustaja H. Hööveli juhendamisel. Maakondade järjestus toimus läänest itta, igaüks luges oma maakonna kohta vastava teksti, millele järgnes kas vastav deklamatsioon või ühislaul D. Kokkeri klaverisaates. Laulude sõnad olid kõigile laudadele asetatud. Naispere oli rahvarõivais ja esinemine toimus ruumi keskel, olles kõigile hästi kuuldav ja nähtav. Maakondade tekste ja deklamatsioone lugesid E. Leithammel, A. Sügise, E. Tomsen, V. Hagel, D. Muru, I. Kallas, I. Raitare ja H. Teose ja meestest A. Pindam ja H. Höövel.

Ettekanded võeti vastu tugeva aplausiga ja ühislaule lauldi kaasa innu ja hooga.

Ettekande lõpul tänas H. Höövel kõiki tegelasi tehtud töö ja vaeva eest, samuti rohkearvulist koosolijate hulka. Esinaine J. Toome oma sõnavõtus tänas perenaisi, eesotsas üldperenaise I. Ojaga, millele I. Oja vastas, et suure töö juures oli küllalt häid abilisi, seega tänu kuulub neile kõigile.

Väikese vaheaja järele oli aeg kohvilauda asuda ja ülejäänud osa õhtust kasutati vestluseks naabrite vahel ja meenutati mõnusaid aegu ja sündmusi oma maakonnas või kodulinnas.

Üldkokkuvõttes võib öelda, et õhtu täitis suuresti oma eesmärgi ja lähendas kosolijaid rohkem ükskteisele.

H.H.

Montreali Pensionäride Klubi korraldas oma „maakondade päeva". Pildil esinejad ja esindajad, vasakult L. Oja, V. Hagel, E. Leithammel, varjatult A. Pindam, H. Teose, D. Kokker, E. Tomsen, N. Sügise, F. Muru ja E. Kallas.

Foto: M. Sultson

Mitte maha matta lootusi

Prof. dr. Martin Puhveli kõne Eesti Vabadussõja 67. aastapäeva aktusel Montrealis

Täna, mil tähistame Eesti Vabadussõja alguse 67. aastapäeva, meenutame ka kõiki teisi meie rahva vabadusvõitlusi ja vabadusvõitlejaid Eesti pikas, raskes ajaloos hallidest aegadest peale, Lembitu ja tema relvavendade võitlustest kuni Teise maailmasõja eesti sõjameeste vapra ja ennastsalgava panuseni, mille lõppedes nad võisid püstipäi öelda, kasutades üht vana kuulsat väljendust „Kõik on kaotatud peale au."

Vabadussõda jääb siiski meie ajalukku hiilgavaima peatükina meie rahva pikas võitluses vabaduse eest, sest see kindlustas modernse iseseisva Eesti riigi rajamise, mis omakorda tõendas mitte ainult rahva tahet, vaid ka võimet ning küpsust iseenda valitsemiseks, nii maailmale kui ka endale. Sellist teadmist ja enesetunnet ei suuda ära võtta, ja millest meie rahvas nii kodumaal kui võõrsil ammutab jõudu rahvuslikuks vastupidamiseks ja vabaduse taastamiseks esimesel võimalusel.

Vahel vihjatakse ajaloolisele asjaolule, et meie rahvas on viimase 750-ne aasta jooksul nautinud ainult veidi üle kahekümne aasta vabadust ja iseseisvust, otsekui tõendina, et meie väljavaated või isegi õigused pidevaks vabaduseks on minimaalsed. Sellised väited, kas pahatahtlikud või lihtsalt pessimistlikud ja defeatistlikud, ei pea mingil määral paika. Vaadelgem kõigepealt õiguse küsimust.

Ka hetkeks kõrvale vaadates Eesti iseseisvuse tunnustamisest igaveseks ajaks N. Liidu poolt Vanadussõja järel sõlmitud rahulepingus, mis õigust saaks venelastel olla Eesti üle seeläbi, et nad veidi üle kahesaja aasta valitsesid meie üle? Keegi ei kutsunud neid, nad tulid Põhjasõja keerises üleoleva sõjalise jõuga, kui Karl XII Rootsi sõjaline jõud, mis oli kaitsnud meie maad, varises, tulid rüüstates ja põletades ning surusid meie rahva, eriti talupoegade õlgadele raskema koorma kui see kunagi ennem oli olnud. Nad tulid vihatud vaenlasena, kellede ülevõimule eesti rahvas tegi lõpu Vabadussõja sangarlike võitluste läbi, olles haaranud kinni esimesest ajaloolisest võimalusest. Nii et kui keegi tuleb meile ütlema, et Vene võttis lihtsalt tagasi, mis talle enne kuulus, või et asi on diskutaabel, siis on lihtne selgeks teha, et röövel lihtsalt röövis oma ohvrit.

Ja kui siis keegi ütleb, et te ei olnud ju aastasadu ennegi iseseisvad, siis vastakem, et mida see tähendab muud, kui et me ei olnud väga väikse rahvana lihtsalt küllalt tugevad ülevõimule vastu panema, sattudes ülimalt strateegilises geograafilises positsioonis, ida ja lääne ristteel, suuremate rahvaste risttules, ajaloo veskikivide vahele. Et need meie rahvast muljusid kuid siiski ei hävitanud on hiilgavaim tõend eestlaste elujõust ja tahtest säiluda. Et see tahe oli surematult võimas, seda tõendas kõigepealt ärkamisaeg möödunud sajandil ja siis meie kangelaslik ning edukas vabadusvõitlus 1918—20.

Tegelikult pole eesti rahva saatus aastasadu võõra võimu poolt valitsetud rahvana kaugeltki midagi omapärast. Seda saatust on jaganud väga paljud Euroopa rahvad, paljud neist hoopis suuremad ja vähem tundelikes strateegilistes kohatades asuvad. Vaadelgem vaid mõnda näidet. Soome vallutati rootslaste poolt umbes samal ajastul kui meie maa saksa ordu ja taanlaste poolt; siis sattus ta vene võimu alla eelmise sajandi algul ja saavutas vabaduse muidugi samal ajal ja sama ajaloolise võimaluse läbi kui meie. Norra langes samal ajastul taani võimu alla ja sai iseseisvuse Rootsi käest selle sajandi alul. Kreeka, Euroopa vanim kultuurimaa, ägas türklaste võimu all 15. sajan. möödunud sajandini. Iirimaal lasus inglise ülemvalitsus 12. sajandist kuni 1921. aastani. Tshehhoslovakkia ja Ungari kuulusid aastasadu Austria impeeriumisse Esimese maailmasõja lõpuni. Ja Poola, meist rahvaarvult mõnikümmend korda suurem maa, ägas vene ikke all ainult mõnikümmend aastat vähem kui meie, vabanedes samal ajal.

Need on ainult üksikud näited maadest, mis pärast pikka vallutusööd nägid lõpuks vabaduse hommikut, samuti kui meie rahvas. Ja ehkki mõned on praegu raudeesriide taga, kes küsitleb nende õigust vabaduseks ja enesemääramiseks, peale muidugi venelaste? Samuti on absurdsus küsitleda meie rahva õigust selleks, meie rahva, kelledel pole venelastega midagi ühist. Õigusest pole siin üldse küsimust ega kahtlust. On tegemist ainult võimu poliitikaga, mis praegusel hetkel paratamatult eitab võimalust meie rahva vabastamiseks.

Keegi ei alusta sõda meie pärast tuumarelvade ajastul; see võimalus magati maha Teise maailmasõja lõpul, kui oleks seda vast suudetud teha isegi vaid surve ja ähvarduse läbi ajal, kui N. Liidul need hävitavad relvad veel puudusid. Ja ma kahtlen väga, kas me seda praegu tahakski; Eesti on täis vene tuumaraketi baase, mis oleks tuumarünnaku objektid, nii et patsient tuleks, nii öelda, surmata, et haigust parandada. Nii et kõik, mis jääb üle on oodata olukorra muutumist. Nagu ütles Lydia Koidula, „Mu Eestimaa, oh looda; küll ajad muutuvad." Ja nad võivad muutuda.

Kõik, mis meie rahvas saab praegu teha on katsuda üle elada ebasoodne ajajärk, mitte maha mattes oma lootust, on ju 40 aastat meie rahva pikas ajaloos vaid lühike silmapilk. Kui suutsime tõusta otsustaval hetkel peale pikki aastasadu, suudame seda teha jälle, kui meie vaim ja vabaduse tung on tugev ja püsiv. Ja me teame, et kodueestlastel on see tung tugev ja püsiv. Nii olgu see ka meil vabas maailmas.

OSTKE JÕULUKS KUULSAT
skandinaavia jõulujooki
JULGLÖGG
Saadaval delikatessärides või helistage meile tel. 678-0345
SCANDINAVIAN BEVERAGES
2425 Lucknow Dr. Unit 4,
Mississauga, Ontario L5S 1H1

PARIM JÕULUKINK

TELLIMISKUPONG:

Nimi .....

Aadress .....

.....

Palun saata jõulukingina VABA EESTLANE 1 aastaks/½ aastaks
Lisan $..... Hinnad lk. 3

Kinkija nimi ja aadress:

.....

.....

.....

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS
SEINAST-SEINA JA LAHTISED
ERIK LOKBIK — 447-9834

PARIMAD AUTOD —
PARIM GARANTII —
PARIMAD OSTUD —
BILL KUNNAS
298-7600, kodus 498-8337
SCARBOROTOWN
DODGE & CHRYSLER LTD.
4960 Sheppard Ave. E.
Scarborough

Aarand Roos
„RÄNDAMAIE"
Luuletuskogu
$6.— + saatekulu 70 ¢

SÜGAV KAASTUNNE LÄHEDASTELE

ALEKSEI LEHTSALU

surma puhul

J. KOPAMEES perekonnaga

Armast sõpra

AKSEL VEEDLA't

mälestab

HEINO PÄRNSALU perekonnaga

MEIE ARMAST EMA, VANAEMA JA VANA-VANAEMA

MIRALDA KALL'i

sündinud 26.aprillil 1906 Narvas
surnud 16. detsembril 1985 Rootsis

mälestavad leinas

poeg RALF perega Kanadas
tütar AINO perega Rootsis

Armast

AKSEL VEEDLA't

mälestavad kurbuses

HILLAR ja ERNA
ALLAN ja KAIJA
MONICA ja RON
SUGULASED Kodu-Eestis

Leinateateid

Pärnus suri 31. augustil Maria Upraus, sündinud 1913 Eestis.

USA-s Lakewoodis suri 12. septembril Mary Komendant, sündinud 29. juunil 1911 Järvamaal.

Lakewoodis suri 17. septembril Anna Polikarpus, neiuna Unt, sündinud 1897 Viljandimaal.

Tallinnas suri 24. septembril Henno Sepman sündinud 12. veebruaril 1925 Tartus.

New Yorgis suri 25. septembril Adele Anton, sündinud 22. juulil 1904 Narvas.

1. oktoobril suri Johanna Rehela, sündinud 20. juulil 1886.

Rootsis Uppsalas suri 28. septembril Peeter Koskel, sündinud 13. detsembril 1906 Aru Vallas.

Rootsis Helsingborgis suri 12. oktoobril Alvine Sarapuu, sündinud 5. juulil 1900 Orajõel.

Inglismaal Weston-S-Mares suri 8. oktoobril Hilda Nõmmiste, sündinud 25. augustil 1903 Sallas.

Inglismaal suri 19. septembril Margaret Kokk, sündinud 28. jaanuaril 1920.

Kallist kaasvõitlejat

ARTUR KARP'i

mälestavad leinas

HAMILTONI EESTI VÕITLEJATE ÜHINGU
JUHATUS ja LIIKMESKOND

Armast

AKSEL VEEDLA't

mälestame kurbuses ja tunneme kaasa VILMALE ning LIA-MAILE perekonnaga

MELITTA
KUNO
TOM

Kauaaegset head sõpra

FELIX SARAPU't

mälestavad leinas

MALDUS ja KATRIN MARITS
MART ja BETTY NAPA
RUDOLF ja IRENE OLLJUM
AIMAR ja HELJE ROMMAN
JÜRI ja SHARON ÄGI

Avaldame sügavat kaastunnet VILMA VEEDLA'le tema abikaasa

AKSEL'i

kaotuse puhul

ASTA ja ULRICH VALVUR
INGRID ja HARRY VAINO
AINO ja ARTHUR OHA

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

DIPL. INSENER

FELIX R. SARAPU

Sind mälestavad vaikses leinas endised kaasvõitlejad Stuttgart'i tehnika ülikoolist

AUGUST MULLASTE perega
ERIK RAMMO perega
ELMAR SAARNIIT perega

Armast sugulast

AADE ALFRED'i

mälestame kaastundega abikaasa ADO'le ja poegadele perekondadega!

VIKTOR ja MAI REMMELG Vancouver, B.C.
VILMA ja KOSTJA RANNAOJA Richmond, B.C.

EAK jõulupuul tehti kokkuvõte möödunud aasta õnnestunud tegevusele. Ka jõulumees saatis osavõtjaile kingitusi, mida esimees A. Sepa abilistega välja jagas. Pildil vasakult Vaike Niitenberg, Elna Kungla, Alfred Sepa, Oskar Gnadenteich ja pr. Gnadenteich.

AADE AMALIE ALFRED'i

mälestavad

A. VEEVO
H. VEEVO

Jõuluõhtu Lättemäel

28. detsembril kõlavad jõululaulud ja jõuluevangeelium Lättemäe laanes õpetaja Heino Laanemetsa juhendamisel. Oodata on külalisi Ottawast ja Torontost. Ees ootab tulijaid köetud tare ja soe jook. Kõik on teretulnud! Kaasa võtta jõulurõõmu.

Heliplaat kol. J. Unti ja abikaasa mälestuseks

Kol. Jaan Unti ja tema abikaasa Adele pärandustombust anti ühe Eduard Tubina sümfoonia heliplaadistamiseks vajalik summa. Heliplaat ilmuks järgmise aasta teisel poole ja oleks pühendatud annetajate mälestuseks.

L. P.

Eestlaste esinemised Vancouveri maailmanäitusel

Vancouveris on kohaliku eesti seltsi juurde loodud iseseisev komitee tuleval aastal toimuval Vancouveri maailmanäitusel esinemiseks. Aeg eestlastele esinemiseks on kinni pandud augusti lõpu nädalal, milleks eeltööd teiste keskustega koostööks on loodud.

TAIMI PROOS'i luuletuskogu
ELUKIIGEL
Saadaval VABA EESTLASE talituses
HIND $10.— + saatekulu 50 ¢

AINUKE EE
1065 STEELES AVE. W.
NORTH YORK, ONT.
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
Avatud 7 päeva nädalas.

GARDE
FLOWERS &
Tel. 466-195

Eestlaste poolt eelistatud ja tra
MATUS
Matusemaja on üle 115. aast tot sama perekonna poolt väljak Moderniseeritud avarad ruumi küllaldaselt parkimiseruumi.
ROSAR-M
FUNERAL H
T. L. MORRISON
467 Sherbourne St., T
Telefon

Jõuluõhtu Lättemäel

28. detsembril kõlavad jõululaulud ja jõuluevangeelium Lättemäe laanes õpetaja Heino Laanemetsa juhendamisel. Oodata on külalisi Ottawast ja Torontost. Ees ootab tulijaid köetud tare ja soe jook. Kõik on teretulnud! Kaasa võtta jõulurõõmu.

Heliplaat kol. J. Unti ja abikaasa mälestuseks

Kol. Jaan Unti ja tema abikaasa Adele pärandustombust anti ühe Eduard Tubina sümfoonia heliplaadistamiseks vajalik summa. Heliplaat ilmuks järgmise aasta teisel poole ja oleks pühendatud annetajate mälestuseks.

L. P.

Eestlaste esinemised Vancouveri maailmanäitusel

Vancouveris on kohaliku eesti seltsi juurde loodud iseseisev komitee tuleval aastal toimuval Vancouveri maailmanäitusel esinemiseks. Aeg eestlastele esinemiseks on kinni pandud augusti lõpu nädalal, milleks eeltööd teiste keskustega koostööks on loodud.

Jõuluvana külastas lasteaeda

TES Lasteaias tähistati jõululapse sündi mitmekülgse kavaga, misjärele jõuluvana tuli kingitustega, jagades neid kõigile headele lastele. Noortepere elevusrohkele sündmusele elasid kaasa Eesti Maja suure saalitäis vanemaid ja vanavanemaid.

Kui lastepere oli kogunenud lavale, ütles avasõna lasteaia juhataja Helle Arro, esitades küsimuse, mis tähendavad meile jõulud? Vastust otsides tulevad silmade ette ilusad pildid, lumised maastikud, kirikuteenistused, jõulupuud, kingitused ja perekondlikud kokkutulekud. Lapsed ei jõua ära oodata nende saabumist. See aastaaeg on kiire tänapäevases maailmas, nii et unustame miks tähistame jõulusid. Me tuletame sellega meelde Taevaisa suurimat kinki inimkonnale.

Puudutades lasteaia tööd, ütles ta, et seal on olnud ettevalmistused jõuludeks, on küpsetatud piparkooke, tehtud jõuluehteid, millega on kaunistatud Eesti Maja suur jõulupuu, on maalitud, savitööd tehtud.

Pool kooliaega on seljataga ja ta lootis, et sama hästi läheks ka teisel poolel.

Lõpuks tänas ta kõiki kasvatajaid ja soovis kõigile rõõmsaid jõulupühi ja õnnistatud uut aastat.

Pastor Allan Laur ütles palvuses, et jõulude tulek on ärimaailma tegevuse tõttu juba ammugi olnud näha. Ka laste silmis on olnud näha ootusärevust. Ta soovitas vaadata jõulutähte, mis näitab teed Petlemma sõime juurde, kuulda jõulukelli, mis teatavad Kristuse sündi, vaadata jõuluküünlaid et mõista eluvalguse tähtsust. Jõululaulud, jõulukingid räägivad Jumalast, kes nõnda on maailma armastanud, et ta on andnud oma poja inimeste eest. Ka jõuluvana räägib abistavast käest. Olgu tähelepanu, soovitas ta, suunatud Jeesusele Kristusele, kes on jõulude sisu. Palves ta palus ka kõigi eesti laste eest, kes kodumaal, et ka nemad võiksid kogeda jõulude reaalsust.

Pärast ühislaulu „Oh, kuusepuu" esitas lasteaia lastekoor Evi Valge juhatusel neli laulu,

millest esimene oli ringmänguline „Päkapikk", järgnesid „Kelgusõit", „Jõulutaat" ja „Killkõll".

Aili Kuutan, Melissa Tiiu Jones ja Lisa Hogg esitasid klaveripalad ja uuesti laulis koor „Lumememm — naljahammas", „Tihane", „Sajab lund" ja „Jõulukellad".

Järgneva kahe ühislaulu ajal riietusid õpilased päkapikkudeks, tähekesteks, jõulupuudeks, põtradeks esitamaks näidendit „Jõulusõna". Lühidalt kirjeldas näidendi sisu kasvataja Tiiu Kajak,

misjärel jõuluvana katsetas mitmesugusel viisil kätte saada jõulusõna äratamaks päkapikke, kes olid juba mitu kuud maganud ja jõuluvanal oli hädasti abilisi vaja jõulude eel.

Linda Kukk oli lihtsa motiivi leidlikult lahendanud olles ise jõuluvana osas.

Lõpusõnas lasteaia esinaine Maimu Schaer tänas kõiki kaasaaitajaid, õpetajaid, perenaisi ja esinejaid.

Siis kogunes kogu arvukas lastepere lavaesisele hakates hoogsalt laulma „Tere, tere jõulumees". Kui esimesel korral polnud tulemusi, hakati veelgi hoogsamalt laulma ja sel oli ka tulemusi — saali siseneski jõulumees, kandes seljal suurt kingituste kotti. Ta tervitas rahvast, soovis häid pühi ja võttis siis istet laval, kus lapsed klasside kaupa temast möödusid ja kingitused vastu võtsid. Jõulumees katsus ka mõnega vestelda, kuid mitmed ütlesid tema küsimusele, kas sul mulle ka midagi ütelda on? julgelt „ei ole".

Pidu jätkus lastel ootavas lauas, kus oli küpsiseid ja mahla, vanemaile pakuti kohvi ja kooke einelauast. Toimus ka loterii lasteaia vajaduste katteks.

Pooled surmasaanud autojuhtidest purjus

OTTAWA — **Peaaegu poolte Ontario liiklusõnnetustel surmasaanud autojuhtide veri sisaldas enam kui lubatud annuse alkoholi, väidab tervishoiuministri Jake Epp'i poolt avaldatud raport. Rõhuv enamus surmasaanuist olid täielikus joobeseisundis.**

Uurimuse kohaselt oli 49.7%-l surmasaanuist enam kui 80 milligrammi alkoholi 100 milliliitris veres, mis on seaduslik ülemmäär. Nendest enam kui 72%-l oli rohkem kui kahekordne lubatud annus alkoholi veres.

Andmed põhinevad uurimusel, mis viidi läbi ajavahemikus märts, 1982 kuni juuli, 1984, mille jooksul sai liiklusõnnetustes surma 2655 inimest.

TAIMI PROOS'i kuuletuskogu
ELUKIIGEL
Saadaval VABA EESTLASE
tallituses
HIND $10.— + saatekulu 50 ¢

AINUKE EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
736-1170
Kodus 223-0201
1065 STEELES AVE. W.
NORTH YORK, ONT.
M2R 2S9
Omanik LINDA SKPP
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas. Lillede koju viimine.

362 Dunforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
Tel. 466-1951 või 466-1502
Värsked ja ornaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahatööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personaal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. E. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

ADVOKAADID
ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS & PARK
Advokaadid-notarid
65 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 782-0485 või 447-2017

Tõnu Toome, B.A.Sc.,LL.B.
TOOME & PEASE
Advokaadid-notarid
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 785-5550
kodus 762-2367

ENN ALLAN KUUSKNE
B.M., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste. 3450
Tel. kontoris 363-0073
kodus 537-0996
IGAL ALAL

RAAMATUPIDAJAD
JOHN E. SOOSAR
C. A.
Chartered Accountant
181 University Ave., Ste. 1802
Toronto, Ont. M5H 3M7
Tel. 864-0099

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
INSURANCE BROKERS
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

ELEKTRIK
Sisesended, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
Halling 762-9190
Litsents nr. E 1044

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$57.—	$77.—
Poolaastas	$32.—	$42.—
Veerandaastas	$17.—	$22.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):
KANADAS:
aastas $62.— pluss saatekulu $45.—, kokku $107.—
poolaastas $34.— pluss saatekulu $23.—, kokku $57.—
veerandaastas $18.— pluss saatekulu $11.50, kokku $29.50
USA-s:
aastas $62.— pluss saatekulu $49.—, kokku $111.—
poolaastas $34.— pluss saatekulu $25.—, kokku $59.—
veerandaastas $18.— pluss saatekulu $13.—, kokku $31.—
VÄLJASPOOL KANADAT LENNUPOSTIGA:
Aastas $136.—, poolaastas $72.— ja veerandaastas $38.—
Aadressi muudatus $1.—. Üksiknumbri hind 70 senti
Pangatshekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3
Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates .... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata alnult tähtkirjas).
Nimi .....
Aadress .....
.....
.....
.....

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 19. detsembril 1985 — Thursday, December 19, 1985

Estonia Koor on ennejõulusel ajal eesti laulu viinud mitmele kanadalaste üritusele. Pildil koor esinemas Ontario Kunstimuuseumis.

Estonia Koori foto

Estonia Koor murrab keelepiire

Kolm edukat esinemist Torontos

Meie tuntud ESTONIA KOOR viimistleb oma muusikalist repertuaari ja valmistab ette vastutusrikkale eesti koorikultuuri tutvustamise missioonile — kontsertmatkale Pühale Maale.

Iisraelis esineb Estonia Koor ühe nädala jooksul neljal korral: jõulupäeva õhtul Petlemmas, esimesel jõulupühal kahel korral Jeruusalemmas ning lõpuks annab täiskontserdi El Gevis.

Reisi ettevalmistused on tegelikult juba lõppenud. Viimane kokkusaamine Iisraeli turismiministeeriumi ja reisi korraldava büroo esindajatega peeti möödunud kolmapäeval. Koor sai põhjalikku ja asjalikku nõu, kuidas seda matka nautida ka turismina. Praost Taul omalt poolt andis veel tõhusa informatsiooni, mida kristlasena Pühal Maal eriti silmas pidada ja mida vahest vältida.

Muusikaline kava, mida Estonia Koor Iisraelis esitab, on nüüd siin Torontos mitmest „proovitulest" suure eduga läbi käinud. Kava kujundamisel tuli koorijuhil dr. Toil murda mitu probleemi: esinetakse nii vabas õhus kui kontserdisaalides ja kirikutes. Samal ajal ta soovis ka eesti, eriti võõrsil loodud eesti heliloomingut esitada.

Möödunud nädala jooksul oli Estonia Kooril kolm eriilmelist aga vastutusrikast esinemist. Kõikidel esinemistel murti eesti lauluga kohalikke keelemüüre.

Esimene suur esinemine sündis laupäeval, 30. nov. õhtul.

Eesti ühiskonnale hästi tuntud diringent ja klaveripedagoog Clifford Poole oli kutsunud Estonia Koori oma orkestri „Cathedral Heights Symphony" jõulukontserdile. Palve oli, et koor laulaks kaks rahvusvahelist teost ning esitaks ka eesti rahvalaule.

Koor esitas, Roman Toi juhtimisel, rahvalauludena Tubina „Karjase laulu" ning Topmani „Meil aiaäärne tänaval". Eesti helitööd lauldi a capella, ning koor järjekordselt hiilgas Tubina poliifoonilise sädelevusega ja Topmani voolava kantileeniga. Orkestri saatel esitati „Jeesus, inimeste lootus" Bachi 147. kantaadist „Herz und Mund und tat und Leben" ning bravuurne ja särav „Gloria in Excelsis" Haydn'i „Heligmesse'st".

Peale kontserti andis orkestri juhatus Estonia Koorile üle kinnise ümbriku ning diskuteeris edaspidiseid võimalusi ühiseks musitseerimiseks.

Sümfooniakontserdile järgneval päeval rutati Ontario Art Gallery'sse. Ka siin ootas koori ees pikem esinemine kanada publiku ees. Hästikõlavas Walker Hallis, nii lastest kui täiskasvanutest kihavas täismajas leidus huganisti ka kaaseestlasi.

Estonia Koor andis siin järjekordse lühikontserdi ja esitas enesekindluse ja suure laulurõõmuga Miido, Kasemetsa, Läte, Vinteri ja Toi laule eesti ning Boyce'i ja Haydn'i laule rahvusvahelisest loomingust.

Üks väike, paariaastane punapeapoisikene oli koori esinemisest ja koori juhatamisest nii huvitatud, et ta jalutas otse koorijuhi kõrvale kast Pühale Maale.

seda imet vaatama. Dr. Toi võttis poisi endale sülle — ning publiku suure heakskiidu ja poolehoiu saatel — andis talle A. Läte lauluga „Miks nii hilja . . ." ka kohe esimese koorijuhatamise tunni.

Ja lõpuks, möödunud neljapäevaks oli Estonia Koor kutsutud Cedarbrae raamatukokku laulma. Eesmärk: osaleda Scarborough Public Library Board'i poolt organiseeritud sündmusel „A Festival of Carols".

Mugavas, moodsas, intiimses Cedarbrae raamatukogu kontserdisaalis oli kooril muidugi tegemist, et tema massiivne forte publikut lausa ära ei hirmutaks. Korrati kogu Ontario Art Gallery kava.

Sellest esinemisest võtsid osa juba ka mõned lauljad, kes regulaarselt laulavad teistes eesti koorides ja Estonia Koori ridades Iisraelireisile kaasa lähevad.

Asjalikku, lühikest aga olulist ja hästisõnastatud informatsiooni nii koori kui esitatud laulude kohta kõikidel esinemistel andis koori esimees Pärja Tiislar. Kindlakäeliseks klaverisaatjaks, otse koori ridadest, oli klaveriõpetaja Margit Viia.

Esinemisrohke nädala järel läks Estonia Koor jõuluvaheajale. Laulutööd jätkab grupp — 40 — kes osa võtab eesti muusikaajaloo esmakordsest sündmusest, laulumatkast Pühale Maale.

Lääneranniku Eesti Päevade eeltööd alanud

Järgmised Lääneranniku Eesti Päevad peetakse 1.—5. juulini 1987. a. Vancouveris. Juba oktoobri alguses peeti informatsioonikoosolek umbes 50 osavõtjaga.

LEP esimees Matti Klaar tutvustas senist osalise koosseisuga juhatust ning umbkaudset raamkava, öeldes et programmi väljatöötamine läheb käiku lähemal ajal.

Päevade koha suhtes avaldati soovi, et üritused toimuksid võimalikult ühe katuse all ning keset linna.

Välisürituste kohta esinesid mitmed soovid nagu laevasõit nii noortele kui ka vanadele, mingi üritus ka Mäeotsal jm.

Viimases on Metsatülikool (MÜ) avaldanud soovi oma kursuse korraldamiseks vahetult enne Eesti Päevi.

Koosolekul esitas esimees esialgsed võistlustingimused päevade embleemi suhtes, kus peaks olema tekstina XVIII Lääneranniku Eesti Päevad ja Vancouver 1987.

M. Klaar on avaldanud üleskutse kõigile eestlastele 18. LEP osavõtmiseks Vancouveris.

Vancouveri Eesti Seltsi esimees Enno Lepnurm kutsus üles kõiki liituma laulukooridega, näiteringiga, rahvatantsijatega ja sportlastega

küllalt varakult, et oleks aega saada esinemisküpseks. Seltsi seisukohalt olevat oluline, et suudetakse pakkuda küllaldast programmi oma inimeste poolt.

TEADAANNE

TORONTO EESTI ÜHISPANK on pühadeperioodil avatud järgmiselt:

esmaspäeval, 23. dets. avatud 10—3

JÕULULAUPÄEVAL, 24. dets. on pank avatud 9—1,

25. ja 26. dets. on suletud.

reedel, 27. dets. avatud 10—3

esmasp., 30. dets. avatud 10—3

VANA-AASTAL, 31. dets. on avatud 9—1,

Suletud 1. jaanuaril 1986.

Abel Lee kunstinäitusest

Abel Lee esitas oma kunsti nädalalõpul 30. nov. ja 1. dets. Eesti Majas. Väljapanek hõlmas töid aatsast 1968 kuni 1985, enamuses maalitud trükivärviga. Väiksemal arvul oli monotüüpiaid, jooniseid kollaazhe jne. Ka oli saadaval tema hiljuti valminud mapp puulõikeid (Faces ja Figurals).

Lee seekordne retrospektiivne näitus oli nagu jätkuks väiksemale väljapanekule Vana-Andrese kiriku saalis ligemale kaks aastat tagasi. Trükivärvi maalides kus lõplik ülesehitus ja värvinüansid on saavutatud mitmete täienduste ja ülemaalimistega ei ole kerge säilitada sära ja värskust. Selle meediumi hea karakter ilmneb parimini ainult õhukesis värvikihtides. Paksud kihid on tumduvalt tuhmimad. Lisaks pintsli tarvitamisele saab trükivärvi tilgutada, teha pindadele eri faktuure, neile sisse joonistada jne. Leel on küllaldasi kogemusi trükivärvi omaduste tundmises. Ta kasutab oma meediumi hea distsipliiniga.

Näitusel oli väljapaistev grupp maale konstrueeritud peamiselt geomeetriliste kujunditega kus eraldajaks on nähtav joon. Esinevad paralleelsed, horisontaalsed või vertikaalsed värviribad, ruudud, püst- või rööpkülikud, spiraalid, ringid, jne. Tihti on nendega loodud tagapõhi või teatav perspektiiv. Mõnes kompositsioonis on esiplaanile maalitud fantaasiakujundeid. Tagapõhja mosaiigis on pinnad enamuses delikaatselt viimistletud eritoonides. See loob värvirikka üldmulje. Lee struktureeritud ja suletud kompositsioonid on tihedasti täis lükitud kujundeid, mille värviefektide viimistlus talle kindlasti rõõmu on valmistanud. Erinev sellest laadist on töö nimega „October" bravuurselt maalitud sümboolsete sügispuudega. Üks huvitavaid töid oli „Evening" kus eristiilides toolid rannal esindavad nagu erinevaid inimkaraktereid ja atmosfääriline perspektiiv on kujundatud horisontaalsete värviribadega. Need elemendid loovad erilise sürrealistliku meeleolu. Selle meeolu aga katkestavad maali ülemise poole rasked värvimassid. Kui otsida favoriite, võiks nimetada esimesena „Northern Lights" kus valitseb meeldiv tasakaal vertikaalsete ja horisontaalsete kujundite vahel, moduleeritud tagapõhjaga monotüüpia tehnikas. „Spacestructures" oli näituse hinnalisim töö. Joonte abil loodud perspektiiv tekitab ruumilisuse illusiooni kerajaile kujundeile maali keskel. „Before Sunrise" on hea kombinatsioon grafitilõikudest ja värvilisest tagapõhjast. Jooniseist jäid meelde eelkõige väikesed formaadid triivpuu vormidest ja puulõigete mapist numbrid 4 ja 8 kus puutoime mustrid leiavad mõjukat kasutamist tõmmisel.

Oss Timmas

Hiljuti toimus Abel Lee kunstinäitus Eesti Majas. Pildil A. Lee näitusel esitatud tööde ees. Foto: Vaba Eestlane